

INSANE

2/2014

Sambiasta Unkariin

TERE! Tätä pääkirjoitusta on kirjoitettu Tartossa. Kuuden tytön kimppekämpässä, pyöreän keittöpöydän ääressä, sen jälkeen kun päätoimittajakollegani on minua viikon verran patistellut.

Mutta sellaista se on, vaihto-opiskelijan elämä. Kiireistä. Joutuu esimerkiksi viettämään saunailtoja latvialaisten suomen kielen opiskelijoiden kanssa (yksikään ei uskaltanut saunaan) ja näyttämään näille Tarton yöelämää (kaikki lähtivät nukkumaan kello 23).

Tulin Tarttoon pari kuukautta sitten. Tuossa ajassa olen opinut hoitamaan välttämättä asiat viroksi ja huomannut, ettei rasvaton maito kuulu lähikaupan valikoimiin.

Lisäksi olen aiheuttanut keskieuropalaisille kämppikilleni traumoja ruokailutottumuksillani, koska syön aamupala-ruisleipäni margariinin, juuston ja kurkun kanssa (vaalea leipä hillolla on normi, ja margariinia ei syö kukaan).

TÄTÄ pääkirjoitusta on kirjoitettu myös Liikunnan ATK-luokassa kello kahdeksan aamulla. Edelli-

sen päivän retoriikkaa käsittelevä luento kummittelee mielessä. Miten kirjoitan nyt vaikuttavaa pääkirjoitusta? Ovatko ethos, pathos ja logos kohdillaan?

Nämä eivät ole uusia viboja suomen syventävissä opinnoissa, vaan yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan peruskurssien sisältöä. Uteliaalle mielelle kun eivät genetiivit, diskurssit ja objektin sukuiset määrän adver-

biaalit riitä, vaan on lähdeettävä etsimään jotain uutta.

Mutta silti jostain syystä tuolla retoriikkaa käsittelevällä luennolla suurin murheeni oli dioissa turhaan käytetty "niin"-sana ja väärässä paikassa pilkotaneet pilkut. Identiteettikriisiä siis pukkaa.

Tiikeri kun ei raidoistaan pääse — tai fennisti pilkkurakaudestaan. Niin se vain on.

MONI sanelainen on tällä hetkellä ulkomailla, joten kokosimme InSaneen tarinoita maailmalta ja selvitimme, miltä Jyväskylä näyttää vaihtarin silmin. Käänä sivulle 14 ja lähde matkalle maailman ympäri.

Tässä lehdessä myös laulamme lastenlauluja (sivulla 26) tutustumme uusiin fukseihin, (sivuilla 8 ja 9) muistelemme menneitä kekkereitä (sivuilla 4 ja 5) sekä kuulemme, kuinka sanelaisesta tuli Tiedonjyvän toimittaja (sivulla 20).

Lisäksi tarjolla on kuivaa asiaa. Jos et tiedä, mikä on työssäoloehto, kurkista sivulle 24.

Tämän numeron myötä me sanomme heipat InSanen päätoimittajuudelle. InSanen tekeminen on ollut kivaa.

Siinä vaiheessa, kun toinen asuu ulkomailla ja toinen suunnittelee pääaineen vaihtoa, on kuitenkin aika antaa tilaa uusille tekijöille.

Ketä ikinä olettekaan, nauttikaa lehden teosta, oppikaa uutta ja tehkää hyvä lehti!

**KRISTA HERRANEN
ILONA PESU**

Tämä lehti sisältää

ARKI

Luentopäiväkirja.....	6-7
Matkalla yliopistoon.....	8-9
Tutkimusta tekemässä.....	18
InSane tutkii: kesä.....	19
Työelämä: Vesa Holm.....	20
Kopo-sektori tutkii.....	21
Henkilökunta.....	22-23
Mikä ihmeen ammattiliitto?.....	24

KV-OSIO

Henkilökuva: Riikka Rintala.....	13
Vaihtotarinoita.....	14-15
Vaihtari kertoo: Gregor Prashma.....	16
Reilillä.....	17

JUHLA

Sanelämää.....	4-5
Elontapa: harrastukset.....	10-12
Seminaarinmäen mieslaulajat.....	25
Rakas kulttuurimme: lastenlaulut.....	26

PALSTAT

Pääkirjoitus.....	2
Sisällys.....	3
Pöytälaatikosta.....	27
Eme-riitta.....	28
Vieraskynä.....	29
Itsetuntemus: Niksi-Pirkka.....	30
Tekstaripalsta.....	30
Sektorisektori.....	31
Taidesivu.....	32

13. vuosikerta **JULKAISIJA** Jyväskylän suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestö Sane ry **PÄÄTOIMITTAJAT** Krista Herranen Ilona Pesu **TAITTO** Nina Lampén Marianna Penttilä Pauliina Puranen Riikka Rintala Anna Tuominen **PIIRROSKUVITUS** Moona Matilainen **KANNEN KUVA** Krista Herranen **PAINOPAIKKA** Jyvässeudun Paino Oy **PAPERI** Kansi 150 g G-Print, sisus 115 g G-Print **PAINOS** 80 kpl **ISSN** 2323-718X

Alkuilta-approilua

ELINA KIVELÄ

Kauppakadun Approbatur 2014 keräsi haalarikansaa kävelykadulle 2. lokakuuta. Allekirjoittanut varjoapproili InSanen vakoojatoimittajan ominaisuudessa ilman lippua lipullisten sanelaistaen peesissä. Viiden tunnin suoritusajassa ehdin kolmestakymmenestäkolmesta ravintolasta seitsemään mukaan lukien American Dinerin approburgerpäivällisen.

5000 opiskelijan tapahtuma uhkasi nettisivuillaan olevansa "komeampi kuin koskaan". Loppuunmyydyssä tapahtumassa näki tuttuja myös muista kaupungeista ja yliopistoista. Peräänkuuluttaisin varsinkin approsta nousevia yhteisöllisyyden tunteita. Kukin liikkui omassa porukassaan, kenenkään ei tarvinnut olla yksin. Appro siis yhdistää. Kosteassa illassa haalariton tunsin itsensä ulkopuo-

Sanen porukka ehti tyhjentämään lasin jos toisenkin viiden tunnin suorituksen aikana.

liseksi. Innovatiiviset suomen kielen fuksit olivat ostaneet hatut haalarinkorvikkeiksi. Hatuilla he myös lievästi vinoilivat haalarivastaavalle Akseli Kankaalle. Tunnelma Approssa oli leppoisa

sekä iloa ja intoa täynnä, vaikka ilta konseptinsa mukaan sisälsi jos jonkinlaista suorittamista. Kotimatalla pelastin yhden kannissa kaatuilevan opiskelijarukan yöksi kaverinsa katon alle.

Toivottavasti kaikki pääsivät kotiin – viimeistään aamulla.

Ensi vuonna taasen!

ELINA KIVELÄ

Tiukkapiponäkökulma: Minne katosi appron hohto?

Muistan enää etäisesti sen huikean jännityksen tunteen, kun minulle fuksivuonna selvisi, mikä onkaan mystinen Kauppakadun Approbatur ja mitä siellä tehdään. Vähän siistiä!

No, ehkä fuksivuonna olikin. Toisena vuonna ei enää niinkään. Ja nyt, aloittaessani kolmannen yliopistovuoteni, päätin olla kokonaan menemättä. Mutta miksi?

Onhan Appro perinne - vaan millainen perinne, se on toki

hieman kyseenalaista. Joku voisi sanoa, että siinä yhdistyvät yliopistoelämän parhaat puolet: yhteisöllisyys, haalareiden pitäminen julkisella paikalla (kuinka moni käyttäisi kyseistä vaatekappaletta ikinä missään, ellei se olisi osa opiskelijakulttuuria?) sekä tietenkin alkoholi.

Toisaalta tämä yhdistelmä saa varmasti ainakin muiden kuin kanssaopiskelijoiden mielikuvat fiksuista ja ajattelevaisista tulevaisuuden toivoista särky-

mään. Kysymys kuuluukin: jos massiivinen ryppäystapahtuma on ainoa asia, joka kerää niin monta opiskelijaa yhteen, onko se surullista - vai ainoastaan hyvin suomalaista?

Lopulta en kuitenkaan ole appron suhteen huolissani niinkään leimautumisesta kannissa mökeltäväksi haalariapinaksi, kuin asiasta, joka toisinaan vaikuttaa jopa opiskelijan alkoholinkäyttöön - nimittäin rahasta.

Nauttiakseen tietyn mää-

rän virvokkeita rastibaareissa täytyy siihen luonnollisesti uhrata myös tietty summa rahaa. Approon saa kulumaan euron poikineen ja tyttärineenkin, ja ainakin selvinpäin voisi todeta, että sille rahalle saattaa keksiä parempiakin käyttötapoja.

Jokin approssa kuitenkin kiehtoo niitä muutamaa tuhatta ihmistä, jotka siihen vuosittain osallistuvat - kenties se on juuri yhteisöllisyys.

Jään siis pohtimaan: olisiko mahdollista järjestää saman tason opiskelijatapahtuma, jonka pääasiallinen sisältö ei olisi alkoholin nauttiminen?

NINA LAMPÉN

Jasmin Palsa ja Mikko Viitala ottavat Sanen liikuntatapahtumista kaiken irti.

Kyllä Sane myös liikkuu!

Tänä syksynä Sanen liikuntasektori on kunnostautunut aktiivisuudessaan. Liikuntavastaavat Jasmin Palsa ja Marianna Karjalainen ovat laittaneet liikettä sanelaisten kinttuihin.

Syksyisiä liikunta-aktiiviteettejä ovat olleet jalkapalloilu Vellamon kentällä, polkupyöräilyretki Pandan tehtaanmyymälä

sekä Sanen yhteiset lenkkiretket ja salikäynnit. Jälkimmäiset vain eivät kestäneet kovin pitkään.

Eikö sanelaisista ole sittenkään aktiivisiksi urheiluharrastajiksi vai saavuttivatko liikuntavastaavat ylikunnon?

KRISTA HERRANEN

Fuksit ja vanhat futuiksi!

Sanen hallitus ja aktiivit esittivät fukseille tutustumisillassa 11. syyskuuta. Ruokaa käytettiin perinteisesti houkutuslintuna, ja paikalle kerääntyikin poikkukSELLISEN SUURI MÄÄRÄ ENSIOITA.

— Hienoa, että fuksit ovat näin aktiivisia, myhäiltiin hallituksen keskuudessa.

Hallituksen ja aktiivien esit-

täytymisen jälkeen pelattiin koko porukalla jokaiselle ensiolle uutta seuraleikkiä Nimikierros. Tässä versiossa piti kuitenkin esitellä itsensä sijaan vierustoveri.

Iltaa jatkettiin täydellä vatsalla Playersissä.

RIIKKA RINTALA

Nimikierroksella piti esitellä itsensä sijaan vierustoveri.

Miksi booli loppuu aina kesken?

ELINA KIVELÄ

Sanelaiset ja sanenmieliset koontuivat 14. lokakuuta Opinkivelle viettämään vuosittain järjestettäviä boolibileitä. Nyyttärit takasivat valtavan herkkumäärän. Toiset olivat leipaisseet suolaisia herkuja, toiset turvautuneet kaupan tarjoamiin hyviksi todettuihin naposteltaviin.

Paikalla oli edustettuna hyvin tasaisesti vuosikurssit yhdestä neljään, myös "vanhempia" oli mukana. Boolikemut yhdistivät uusia ja vanhoja tulokkaita. Tein uusia tuttavuuksia.

Hanna Harju, Elisa Silván, Sana Pihalaja ja Sivi Makkonen viihtyivät boolibileissä.

Iltä kului jutustelun, syömissen ja saunomisen merkeissä. Löytyipä kirjahyllystä Uno-kortitkin pelihimokkaimpia viihdyttämään.

Klo 19.02 booli alkoi vaikuttaa. Ja sitten se booli loppui, jälleen kerran. Tämä taitaa olla väistämätöntä vuosittain. Booli loppui siitäkin huolimatta, että eräs opiskelija ilmoitti juoneensa vahingossa alkoholitonta vaihtoehtoa.

Instagram-video @sanejkl kertoo, että siivoilun ja astioiden tiskauksen aikaankin vielä laulatti.

ELINA KIVELÄ

Paleontologiaa ja

eli mitä tapahtuu maratonluennolla perjantiaamuna

ON perjantai ja kello on 6.30. Hyppään sängystä ketterästi kuin betoniin valettu jänis. Pää painaa sata kiloa ja joka paikkaan sattuu. No, en ihmettele, olenhan viettänyt edellisen illan railakasta turmioelämää vailla huolta huomisesta. Genreanalyysi – siriusly? Yolo. Muilla on varmaan ollut ihan tylsää Kaupakadun Approssa.

Edessä on kepeä kolmen ja puolen tunnin annos semantiikkaa ja pragmatiikkaa. Hernerokasumu pihalla kuvastaa osuvasti mielialaa.

MUUTAMA Approsta selvinnyt opiskelija istuu L209:n ovella ja katselee Sanen Instagramista, mitä eilen on oikeastaan tapahtunut. Vaikuttavat yllättävän virkeiltä. "Tulin kyllä autolla, en jaksanut herätä kävelemään", yksi myöntää.

Salin täyttöaste näyttää ensisilmäyksellä melko tavanomaiselta: onkohan kurssimme osallistujajoukko laiskaa juhlimaan vai tunnollista saapumaan luennoille? Läsnaololista kiertää ja siinä on armollinen merkintä "post-appro".

Taustatietona mainittakoon, että kurssin vastuupettaja on aiemmin ystävällisesti tarjoutunut siirtämään luentoa, jotta poissaolot saataisiin minimoitua. Kotiin jääneitä opiskelija-riepuja varmasti lohduttaa, että tällekin asialle on yritetty tehdä jotain.

Luento käynnistyy ja penk-

kiriveille lankeaa rikkumaton hiljaisuus. Kuluu vartti, kuluu puoli tuntia, eikä tapahdu mitään muuta kuin tiedon hiljaista imeytymistä opiskelijoiden aivoihin.

KUN kello lyö 8.45, opettaja ottaa jo toistamiseen kurssilla esille sen, että joulupukki on fiktiivinen hahmo. Korvistani alkaa nousta savua. Kuka arvon luennoitsija luulee olevansa, kun

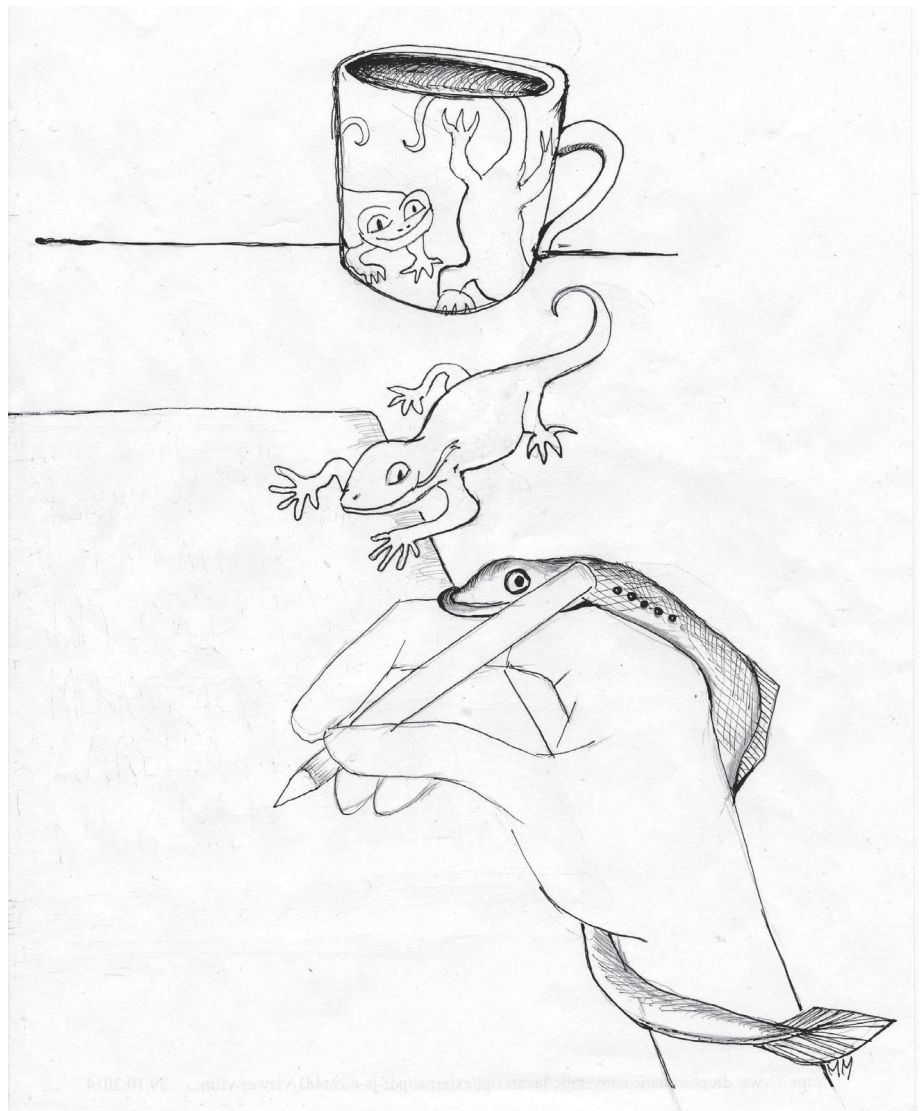
noin vain yrittää tyrkyttää meille ideologioitaan? Minähän kuulkaas pidän kynsin ja hampain kiinni oikeudestani uskoa joulupukkiin!

Kiukku haihtuu hiljalleen – samaa tahtia tarkkaavaisuuden kanssa. Kello lähestyy yhdeksää. Se aivopuoliskoni, jolla fennistipesäke sijaitsee, höröttää ilmauksen "täytynee yrittää" modaaliselle ristiriitaisuudelle; toinen puolisko facepalmaa minkä ehtii

ja teeskentelee kuuluvasti kuorsausta.

Opiskelijoiden kasvoilla näkyy luovuttamisen eri asteita. Päissä muotoutuu selvästi päätöksiä: sinnelläkö kahvitaukoon vai heittääkö suosiolla pyyhe kehään?

Havaitsen tyhjiä katseita, taskukokoisia älylaitteita, luku-piirikirjoja pöydillä. Vasemmanpuoleisen vierustoverin maha murisee äänekkäästi. Oikean-

halonhakkuuta

puoleinen ei kuulemma jaksa edes lukea pökkariaan.

Klo 9.06 "NO NIIN, lähetääs sitten... kattomaan noita modaalisuuden lajeja." Höh, melkein ehdin jo innostua.

Kun luentoa on tunti takana, äkkään kuvajaiseni tabletin näytöltä ja teen terävän havainnon: minulla ei ole silmälaseja päässä. Siitäkö se sumu johtui?

Olemme oikeanpuoleisen vierustoverin kanssa samaa mieltä siitä, että deonttinen on selvästi paleontologian, ei lingvistiikan termi. Tämä triceratopsin kylkiluu on peräisin deonttiselta kaudelta...

Pohtiessamme, olemmeko sittenkin eksyneet sumussa (tai silmälasien puutteessa) vääryl-le luennolle, menee keskustelu salissa yhä syvällisemmäksi. Syntyy mattinykäsmäisen hienoja havaintoja, kuten "varmaan on ehkä vähän varmempi kuin ehkä".

Ilmassa leijuu lupaus kahvitauosta. Syvät korsettilihakset alkavat pettää ja useampi kuin yksi opiskelija kallistuu keskiruumiista kohti pöytää. Posket painuvat kämmeniin ja kyynärpäät pöydänkanteen.

KELLO on vähän yli puoli kymmenen, ja ravintola Sykkeen pöydässä istuvista opiskelijoista paistaa suuri halu olla jossain muualla.

"Kauhee nälkä", valaisee vasemmanpuoleinen vierustoveri murisevine mahoineen. Yksi pöytäseurueen jäsenistä viih-

dyttää meitä informatiivisella tarinalla nahkiaisista, jotka eivät muuten ole kaloja vaan ympyräsuisia ja maksavat v*tusti torilla.

Kahvitauko päättyy ja koko take away -mukein varustettu konkkaronkka palaa paikoilleen. Väsymyksen ja kahvin yhdistelmä aiheuttaa oikeanpuoleisessa vierustoverissa hihitystä, mikä piristää ympärillä olevia. Joukkohysterian vaara on hetken olemassa, mutta olosuhteet eivät ole otolliset.

PÄÄSEMME seuraamaan halloja hakkaavan Saimin traagista tarinaa semanttisten roolien näkökulmasta. Saimi pilkkoo raa'alla voimalla motillisen halloja polttopuiksi, mutta tarvitsee mummon apuun nostamaan ne liiteriin.

Pohdimme, voiko mummon täten nähdä nostamisen välineenä. Tarinan loppuksi puut palavat iloisesti takassa, mutta viimeinen esimerkkilause paljastaa karmean totuuden: Saimi on lyönyt vahingossa kirveellä jalkaansa. Toivomme, että jalka on silti edelleen laskettavissa osaksi Saimia.

Saimin kohtalo innoittaa luennoitsijan kertoilemaan tarinoita todellisesta elämästä. Paljastuu, että lähes kaikki konferenssit päättyvät sairaalaan. En mene yksityiskohtiin, sillä c'mon – what happens in L209, stays in L209.

Ilmaus "että joo" kaikkine ulottuvuuksineen saa opiskelijat pohdiskelemaan jälleen niin fi-

losofisia, että keskustelu menee opettajan mukaan henkimaailman tasolle. Kooveepiskelijoita hämmentää suuresti.

Puoli yhdeltätoista kaikki tauolla nautitut virvokkeet alkavat vaikuttaa ja puoli salia hyppelehti vuorotellen puuteroimaan nenäänsä kuin ylioppilaskirjoituksissa ikään. Myös penkissä oikealla puolellani tapahtuu jotain: vierustoveri on saanut kahvista sen verran voimaa, että kykenee kaivamaan pokkarin laukusta ja keskittymään sen lukemiseen.

SIIRRYTÄÄN luennon viimeiselle puolituntiselle. Opettaja pohdii, että fraasi "mä sitten inhoan tiskaamista" saa aikaan toivotunlaisen perlokuution ehkä nuoressa parisuhteessa, mutta kypsemässä todennäköisesti ei.

Väsymyksen toinen aalto iskee allekirjoittaneeseen, joka harhautuu katselemaan netistä nukkekodin etanoita koossa 1:12.

Aivan loppumetreillä vasemmanpuoleinen vierustoveri luovuttaa taisteltuaan urhoolisesta kolmen tunnin ajan ja lakkaa kirjoittamasta muistiinpanoja. Oikeanpuoleinen piirtää luentolehtiön.

Klo 11.26 diat loppuvat ja ovet sumuiseen maailmaan aukeavat. Opiskelijapopula valuu ulos. Hyvää viikonloppua.

LOTTA LEPPÄLÄ

NIMITYKSIÄ

Uusia kopvoja

Sanen syyskokouksessa etsittiin toista kopovastaavaa Ira Perenkarin seuraksi. Tehtävään valittiin kuitenkin kaksi uutta sanelaista: Riikka Rintala ja Laura Suomalainen.

Näin ollen Sanen koposektorin tehtäviä hoitaa tällä hetkellä kolme henkilöä.

Jäseniä Osman hallitukseen

Sanen syyskokouksessa valittiin Osma ry:n hallituksen varsinaisiksi jäseniksi Nina Lampén ja Iikka Salmela. Varajäseniksi valittiin Marianna Karjalainen ja Susanna Stranius.

Osma kokousta kaksi kertaa vuodessa.

Sanelaisia Janon hallitukseen

Janon uuden hallituksen jäsenien joukkoon valittiin marraskuussa kokouksessa kolme sanelaista: Hilda Lundstedt, Riikka Rintala ja Laura Suomalainen.

Avara yliopisto: Sanen fuksinaaraat ovat tulleet jäädäkseen

ON lokakuun loppupuoli, ja viimeisetkin lehdet Jyväskylän yliopiston kirjastoa ympäröivästä vaahteroista ovat päätyneet puun alle pysäköityjen polkupyörien koreihin. Märkien tennareiden kumipohjat narskuvat Seminaarinmäen rakennusten käytävillä, kun sateen yllättämät Sanen fuksinaaraat hiipivät myöhässä luennoilleen.

Tähän aikaan vuodesta fuksit näyttävät jo tottuneen korkeakouluopiskelijan arkeen, kun ruokailukin priorisoidaan luentojen edelle -w mutta kuinka tähän on päädytty? Millaisia ovat olleet fuksinaaraiden ensimmäiset kuukaudet Jyväskylän yliopistossa?

Tämä artikkeli vastaa kysymyksiisi Sanen uudesta, kokonaan naisista koostuvasta vuosikurssista. Lähteinä artikkelissa on käytetty syväluotaavaa tutkimusta fuksinaaraslauman sopeutumisesta uuteen elinympäristöönsä, sekä galluluontoisia kysymyksiä lauman yksilöiden mielenliikkeistä syksyn aikana.

LUKUKAUDEN alussa fukseja pyrittiin laumaannuttamaan hyvin tehokkain menetelmin: kun naarailta kysytään alkuviikon mieleenpainuvimpia muistoja, mainitsevat he vastauksissaan lähes poikkeuksetta nimikier-

Yhdyssana-aiheisia fuksiaisia kunnioittivat läsnäolollaan mm. läskimooses, munkkipossu ja elämänkoulu.

rokset. Sanen fuksinaaras (*sanen fuxus*) onkin lajana erittäin hyvämuistinen; fuksit oppivat tunnistamaan laumansa jäsenet hämmästyttävän nopeasti.

Vaikka fuksit ovat löytäneet tiensä pienempiin ryhmiin, käyttävät he sosiaalisina laumaeläiminä tarvittaessa ryhmänsä WhatsApp -keskustelua mieltä painavien kysymysten esittämiseen sekä asioiden pohtimiseen. Esimerkiksi ruokailuun liittyvät kutsuhuutonsa fuksinaaras esittää usein kyseisen ryhmäviestin avulla. Onpa WhatsAppin välityksellä mietitty eläimelli-

seen tapaan myös muun muassa nylkeä-verbin taivutusmuotoja.

FUKSINAARAS on hyvin tarkka ulkonäöstään. Kun on kyse koulujan ulkopuolella tapahtuvasta sosiaalisesta ilottelusta, naaraat eivät hyväksy ylleen mitä tahansa. Vaikka henkinen side Saneen on jo muodostettu, haluavat fuksit tuntea kuuluvansa ainejärjestykseen myös ulkonäöllisesti: turkin tulee olla sanensininen, karvaton, kaksilahkeinen ja mahdollisimman täynnä erilaisia yliopistotoimintaa kuvaavia merkkejä.

Oikeanlaisen turkin saavuttaminen on ollut fukseille vielä alkusyksystä haaste, mutta tästä naaraat eivät ole lannistuneet. Sanen fuksinaaraan onkin voinut bongata haalimasta haalarimerkkejä kiiluvain silmin erilaisissa syksyn tapahtumissa.

SANEFUKSI on eläimistä jalo. Sen elämäntavoitteena on omaksua käyttämänsä kieli niin hyvin, että se on myöhemmin kykeneväinen siirtämään tietonsa seuraaville sukupolville. Tätä tarkoitusta varten fuksit ovat kerääntyneet Jyväskylään laajen-

tamaan tietouttaan vähintään viiden vuoden ajaksi.

Tänä syksynä fuksinaaraat ovat vaeltaneet Keski-Suomeen kaikista mahdollisista ilmaisuunista, joten lauman kulttuurikirjo on valtava. Kukaan ei onneksi ole kotoisin Raumalta, joten yhteinen kieli on löytynyt mutkattomasti ja neuvottelut pesimäpaikoista ovat olleet rauhallisia.

Fuksikoiraiden puuttuminen on mahdollistanut naaraiden ystävällissävytteisen kanssakäymisen, ja alfauroksen puuttuessa suurimmilta kissatappeluilta vältytään toivottavasti myös tulevaisuudessa. Naarasvalta on kuitenkin saanut jotkut yksilöt epätoivon valtaan: täytyykö kontaktia koiraisiin oikeasti lähteä hakemaan jopa Mattilanniemestä asti?

AKTIIVISIMMAT lauman naaraista ovat jo ottaneet osaa Sanen hallinnolliseen toimintaan. Lauman muut jäsenet ovat pörhistäneet ylpeinä rintaansa, sillä juuri kyseiset aktiivinaaraat ovat esimerkillisellä toiminnallaan osoittaneet koko fuksilauman olevan täysin pätevä jatkamaan Sanen kunniallisia ja pitkiä perinteitä.

Fuksinaaraat ovat osoittaneet aktiivisuutensa myös opiskelijaelämän muilla tärkeillä osa-alueilla. Laumalle järjestetyssä tervetuliaisjuhlassa, fuksiaisissa, naaraat noudattivat illan yhdysanateemaa esimerkillisesti ja selviytyivät ainejärjestön vanhimpien heille asettamista tehtävistä kunnialla.

Lisäksi muutamat fuksinaaraat edustivat laumaansa suomalaista juomakulttuuria juhlistavassa Kauppakadun Approbatur -tapahtumassa, jollakin yksilöillä päissään asusteenaan sanehenkiset siniset silinterihatut.

ELÄMÄÄ yliopistolla on nyt takana yhden periodin verran. Fuksinaaraat ovat löytäneet parhaat paikat lounastaa, he ovat kahlanneet ensimmäiset tentit läpi, eikä edes kirjastossa oleilu tunnu pelottavan heitä enää. Naaraat ovat siis sopeutunut uuteen elinympäristöönsä, ja voivatkin hiljalleen kääntää katseensa tulevaan.

Edessä on useita vuosia rankkaa opiskelua, ja fukseja ohjataan alusta alkaen pohtimaan mahdollisia uravaihtoja. Valtaosan haaveissa siintää opettajan ura eri koulutusasteilla - erityi-

Ylä-Ruthissa fuksit saivat tehdä omat ensiomerkinsä.

sesti lukioikäisten opettaminen tuntuu innostavan fuksinaaraita. Myös suomi toisena kielenä -opettajuus kiinnostaa fukseja, ja kieliasantuntijaksi valmistuvat pohtivat mahdollisuuksiaan muun muassa median kentällä.

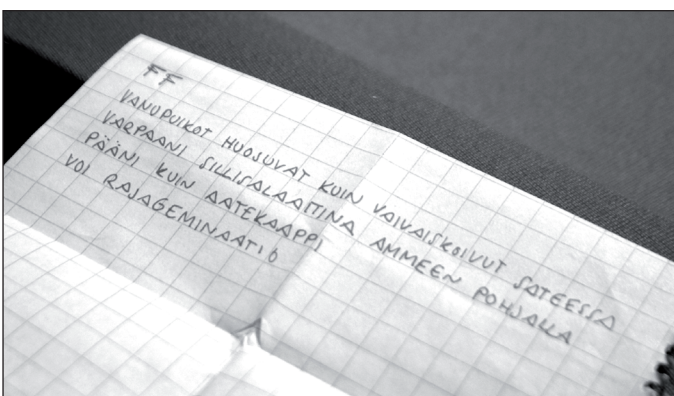
Kun fuksilauman jäsenille esittää kysymyksen "Mitä haluaisit tehdä valmistuttuasi", yksi

naaraista kiteyttää varmasti kaikkien muidenkin suurimman haaveen ja tavoitteen vastauksellaan: "Olla viisas."

**PIIA REKOLA,
JUULIA SALLINEN JA
SARA RUOKOLA**

SANEN FUKSINAARAS (*sanes fuxus*)

- **PITUUS:** Vaihtelee melko lyhyestä melko pitkään. Riippuu siitä, mihin vertaa ja miltä korkeudelta katsoo.
- **PAINO:** Normaali, mikäli jättää huomiotta mukana kannettavien kirjallisuuden klassikkoteosten painon.
- **LUONTEENLAATU:** Pyrkii itsenäisyyteen ja optimismiin, nauttii erilaisista sosiaalisista aktiviteeteista. Suorastaan rakastaa haasteita ja onkin parhaimmillaan silloin, kun kaikkien palautettavien tehtävien deadline on käsillä. Toisinaan sarkastinen.
- **RUOKAHALU:** Lajina ravintoketjun huipulla. Syö lähes kaiken minkä kynsiinsä saa; on usein halukas korvaamaan jopa alkoholin nauttimisen syömisellä.
- **TUNTOMERKIT:** Hyvä naamioitumaan tavalliseksi opiskelijaksi - tulevaisuudessa sininen haalari vähäisellä merkkimäärällä paljastanee sanefuksin.
- **MIELENKIINNON KOHTEET:** Diskurssintutkimus ja Kalevalan kansanlaulut. Vihaa vapaa-aikaa, ja viettäisi mieluiten yönsäkin Kotuksen sivuja lueskellen.
- **HARRASTUKSET:** Tekstien tuottaminen, kielenhuollon kanssa kamppailu, lähdetietojen luettelointi ja metaforien metsästy.

Runosuonet pulppusivat Playersin runorastilla.

Parhaimmillaan ystävien

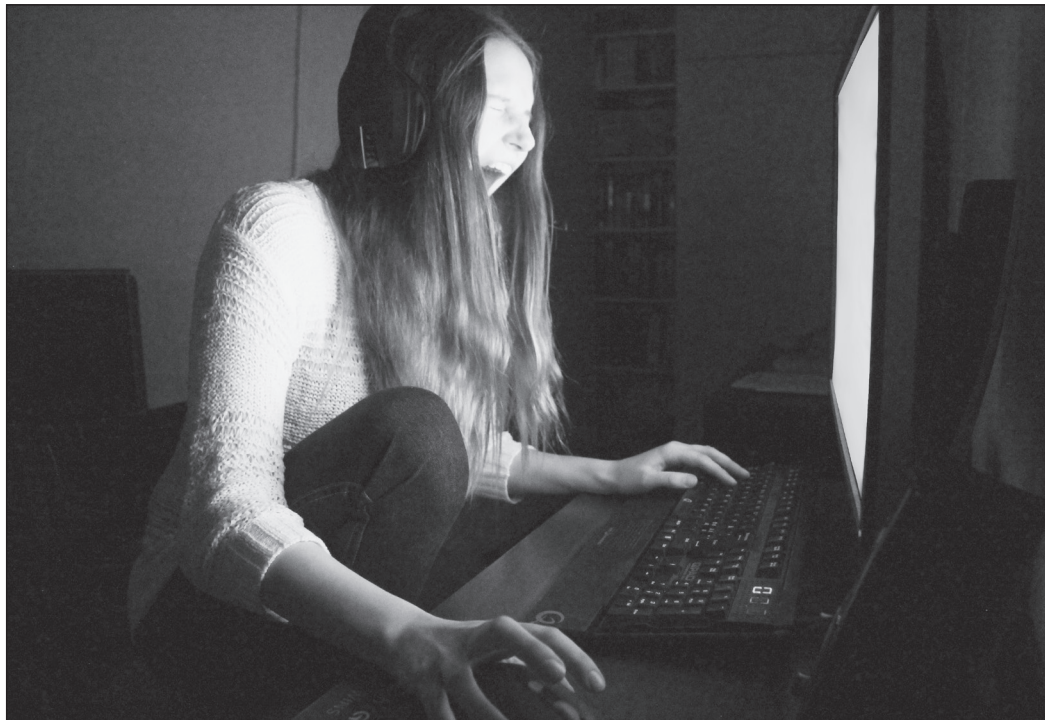
ANNA TUOMINEN

Kävin kysymässä kolmelta sane-laiselta, pelaajalta, boffaajalta ja haitaristilta, mitä heidän harrastuksissaan ovat arki ja juhla.

VARSINKIN boffaus oli minulle aiemmin täysin tuntematon laji, mutta myös muut haastateltavat käyttivät taajaan sellaisia harrastuksiinsa kuuluvia slangisanoja, joita en ollut koskaan kuullut. Jouduinkin usein pyytämään heitä toistamaan ja jopa tavaamaan käyttämiään sanoja. Tässä jutussa pyrin kuitenkin kiertämään niistä useimmat.

ENSIN haastattelin kolmannen vuoden opiskelijaa, peliharrastaja Suvi Skantzia. Pelaamisesta tulee useimmille ensin mieleen ruudun tuijottaminen tunnista toiseen, mutta Suvin mielenkiinto ei rajoitu ainoastaan virtuaali-peleihin, vaan erilaiset korttipelit ja etenkin lautapelit saavat hänen silmänsä loistamaan.

Suvn matka pelien maailmaan alkoi jo aivan pienenä isoveljen PlayStationin myötä. Suvn avopuoliso jakaa saman kiinnostuksen, ja hänen hankkimansa konsolit ja pelit ovat mahdollistaneet vielä laajemman skaalan harrastuksen. Vaikka Suvi ostaa pelejä itsekin, hän kutsuu pilke silmäkulmassa itseään siivellä-eläjäksi.

Suvi voi uppoutua vaikka koko päiväksi tietokonepelin maailmaan, mutta näppäimistöt eivät silti lennä seinille.

Pelaaminen ei ole harrastuksena välttämättä kallis, vaikka konsoleihin ja varsinkin tietokoneeseen voi helposti upottaa kaikki viikkorahat. Suvi pelaa paljon vapaasti netistä ladattavia pelejä ja ostaa monet konsolipeleistään käytettyinä, mikä pudottaa harrastuksen kustannuksia.

Suurimpia summia Suvi on käyttänyt lautapeleihin, mutta vastaavasti esitellessään yhtä niistä, Eclipseä, hän jopa hypähtelee innostuksesta. Raha näyttää siis menneen oikeaan kohteeseen.

Parhaita puolia pelaamisessa Suvn mukaan on harrastuksen mukautuvuus. Monista peleistä järjestetään jopa maailmanmestaruusturnauksia, kun taas Suvi haluaa haastaa lähinnä itsensä.

Hän ei ala paiskoa näppäimistöä tai ohjainta epäonnistuessaan, mutta pätkivät ja jumittuvat pelit saavat veren kuitenkin kiehumään. Mukautuvuutensa vuoksi pelaaminen sopii harrastukseksi kenelle tahansa.

— Sanoo äitit mitä tahansa, Suvi lisää.

ARKI: Pidemmästä pelaamisesta kipeytyneet niskat, streamien seuraaminen ja tietokoneen ääressä istuva avomies

JUHLA: Useiden joutilaiden päivien intensiiviset pelisessiot sekä haastavat ja monimutkaiset lautapelit. Molemmat erityisesti joko ystäväporukalla tai vähintäänkin Mumblen kautta tavoitettavan peliseuran kera.

IKIMUISTOISIN HETKI: Tupareiden jatkojen jättäminen väliin The Elder Scrolls Onlinen beta-version kokeilumahdollisuuden vuoksi ja pitkälle aamuyöhön jatkunut pelisessio.

ANNA TUOMINEN

Eclipse vie koko pöydän.

kera

SEURAAVA haastateltavani oli toisen vuoden opiskelija Moona Veijola. Hän harrastaa boffausta eli pehmomiekkailua, joka oli ainakin minulle ennestään tuntematon laji. Kyseessä on täyskontakti-kamppailulaji, mutta mustelmilta ja pahemmilta vammoilta useimmiten vältytään, koska aseet ovat paksun pehmustekerroksen peitossa.

Boffausta voi harrastaa urheilun, ystävien tai historian elävöittämisen kautta. Varsinkin suurissa tapahtumissa boffauksen historiallinen näkökulma pääsee esille. Peliväline on siis usein miekka, kilpi tai vaikka keihäs, mutta jopa tykkejä on nähty.

Peruseriaate on, että osu-
masta raajaan menettää kyvyn käyttää kyseistä raajaa, ja muualle osuessa häviää kerralla. Ottelu voi olla mitä vain kaksintaisteluita satojen ihmisten sotiin, joissa iskuja voi tulla myös esimerkiksi keihäiden varsista ja kynnärpäistä. Onkin kokemuksen ja herrasmiesmäisyyden varassa tunnistaa osuma ja "kaatua" oikeassa kohdassa.

Moonan kipinä harrastukseen syntyi Suv:n tavoin isoveljen perässä jo kymmenvuotiaana. Harrastus on helppo aloittaa, sillä Jyväskylän pehmomiekkailuseuran harjoitukset ovat ilmaisia ja aseiden voi aluksi lainata. Aseita ja asuja tehdään yhdessä talkoil-
la, jolloin materiaalikustannukset laskevat, ja esimerkiksi miekan hinta voi jäädä kymmeneen euroon. Kyseessä on siis erittäin opiskelijaystävällinen harrastus.

Suomen suurimmassa boffaustapahtumassa, viikonlopun kestävässä Sotahuudossa, historiallinen teema on vahvasti läsnä. Moona on kuvassa keskellä.

Moona käyttää miekan lisäksi kilpeä, ja harrastusmotivaatiota pitää yllä halu kehittyä omassa aselajissa. Kilpimiehen tehtävä on säilyä hengissä ja suojata muita, mikä ei välttämättä ole yksinkertainen tehtävä: Suomen suurimmassa pehmomiekkailutapahtumassa, Sotahuudossa, saattaa kentällä olla kerralla jopa 600 osallistujaa.

Onneksi tämän harrastuksen parissa tsemppihenkeä riittää, ja harva on niin kilpailuhenkinen, että harmistuisi joukkueoverin mokailusta.

Parasta tässäkin harrastuksessa on Moonan mukaan yhteisöllisyys. Pehmomiekkailua harrastavat ystävät vetävät hänet treeneihin sillonkin kun houkuttaisi jäädä kotiin.

Moona vetää oman harjoittelunsa ohella nuorisotreenejä ja haluaa kehittää toiminnan nuorisopuolta. Päättävöitteena hänellä on harrastaa boffausta vielä pitkään ja pitää samalla

mahdollisimman paljon hauskaa lajin parissa.

ARKI: Talvi ja sisätreenit, joissa käy harvemmin. Keväällä alkaa ahkerampi harjoittelu ja varusteiden kunnostus kesää varten.

JUHLA: Suuret tapahtumat, erityisesti Sotahuuto ja sen jälkei-

nen Maahinkaisgaala, joukkueen oma afterparty.

IKIMUISTOISIN HETKI: Oriveden treeneillä 2008 pelatussa peikkopallo-ottelussa (pehmomiekkailua pallonpelin muodossa) altavastaajana tehty tärkeä torjunta ja Sotahuutojen "sankarihetket".

Kaksintaisteluita suuremmat boffausottelut muodostuvat vastakkaisista riveistä.

LOPUKSI haastattelin ensimmäisen vuoden opiskelija Laura Suomalaista, joka löysi oman soittimensa yhdeksänvuotiaana musiikkiopiston soitinesittelystä. Se oli rakkautta ensisilmäyksellä, haitari sopi syliin ja tuntui omalta, vaikka perustekniikoidenkin haltuunotto vei aikansa.

Laura aloitti kansalaisopiston soittotunneilla lainasoittimella, mutta pääsi sinnikkäällä harjoittelulla myöhemmin musiikkiopistoon.

Musiikkiopiston myötä harjoittelusta tuli intensiivistä. Taso oli vaativa, mutta oman kehityksen huomaaminen sai harjoittelemaan sinnikkäästi. Vaikka ajan puute pakotti luopumaan soittotunneista vajaa vuosi sitten, on soittaminen ollut jo pitkään Lauralle ennemminkin elämän-

tapa. Soittotuntien jatkamista myöhemmin hän ei sulje pois, mutta perfektionistisen luonteen vuoksi haluaa, että hänellä on silloin aikaa paneutua harjoitteluun täysillä.

Lauran ystävä soittaa myös haitaria, ja he ovat soittaneet paljon duona. Soittimet kulkevat melko vaivattomasti mukana (vaikkei ihan polkupyörän tarakalla), joten duo on soittanut esimerkiksi paikallisissa tapahtumissa ja vanhainkodeissa.

Yhdessä tekeminen kuuluu tämänkin harrastuksen parhaisiin puoliin, ja Laura haaveilee löytävänsä myös täältä Jyväskylästä porukan, jonka kanssa pääsisi soittamaan. Toinen suuri haave on hankkia joskus täysikokoinen haitari. Tämän haaveen toteutumiseen saattaa

SIVUN KUVAT: ANNA TUOMINEN

Nyt alkaa jo olla joululaulujen vuoro.

kuitenkin kuluu tovi, sillä kyseiseen soittimeen kuluu helposti kymppitonni.

ARKI: Soittotunteja kerta tai kaksi viikossa, päivittäistä soittamista, hitonmoista harjoittelua.

JUHLA: Valmis kappale, jonka parhaassa tapauksessa saa esittää jossain, oman kehityksen huomaaminen ja tähtihetkinä tuntikausien soittosessiot ystä-

vän kanssa, jolloin kaikki muu unohtuu.

IKIMUISTOISIN HETKI: Traumaattisena mieleen jäänyt konsertti, jossa täydellinen blackout keskeytti soiton useita kertoja. Kokemus oli itsellenikin valitettavan tuttu, joten pyysin myös mukavaa muistoa. Tärkein niistä oli ensimmäisen oman haitarin hankkiminen isoisan kanssa.

ANNA TUOMINEN

Lauran harmonikka on kolmiäänikertainen melodiabassohaitari. Esim. Wikipedia kertoo lisää.

Riikalta hoituvat kansainväliset asiat

KRISTA HERRANEN

Riikka Rintala on aktiivinen sanelainen, joka haaveilee vaihdosta Saksassa.

RIIKKA Rintala hyppäsi kevään vuosikokouksessa rohkeasti uuteen tehtävään. Hän aloitti aktiiviuransa ryhtymällä ensimmäiseksi Sanen kansainvälisyysvastaavaksi.

— Uuteen tehtävään ryhtymisessä on sekä hyvät että huonot puolensa. Hommat saa hoitaa miten haluaa, mutta toisaalta minkäänlaisia ohjeita tai vakiintuneita käytäntöjä ei ole.

Sektorin tehtäviin ovat kuuluneet kansainvälisen valiokunnan kokouksissa käyminen, suomen kieltä Jyväskylään opiskelemaan tulleiden vaihto-oppilaiden tutustuttaminen Saneen sekä yleinen huolehtiminen.

— Liikaa ei kannata lähestyä,

ettei heitä ala ahdistaa. Mutta esimerkiksi oppiaineen infon yhteydessä oli helppo esitellä Sanea vaihtareille. Aion myös järjestää suomalaisen illan heidän kanssaan. Silloin teemme yhdessä joulutorttuja ja -pipareita.

UUSI kv-vastaava on onnistunut tehtävässään hyvin. Viidestä vaihtarista kaksi osallistui fuksiisiin ja yksi on jopa liittynyt Sanen jäseneksi. Tehtävänsä myötä hän on myös tutustunut JYYn kansainvälisen toiminnan valiokuntaan. Sen tehtävien täyttymisessä hän on huomannut erään puutteen.

— Täällä hoidetaan hyvin Jy-

väskylään saapuvien vaihto-oppilaiden asiat. Vaihtoon lähtevät eivät sen sijaan saa mielestäni tarpeeksi tukea. Siinä olisi kehittämisen varaa, Riikka sanoo.

KANSAINVÄLISYYS merkitsee Riikalle mahdollisuuksia.

— Päätin jo lukiossa, että yliopistossa haluan lähteä vaih-

toon. Silloin kiehtoivat Englanti, nyt haluaisin lähteä Saksaan. Kokemukseni mukaan sen kulttuuri on melko samanlainen kuin Suomessa. Saksaan olisi siis helppo asettua puoleksi vuodeksi – tai pidemmäksi aikaa, Riikka kertoo.

KRISTA HERRANEN

RIIKKA RINTALA (2. vuosikurssi)

- Matkustellut Saksassa, Ranskassa, Briteissä ja pohjoismaissa
- Sanen kopo ja kv-vastaava
- JANO:n hallituksen jäsen tammikuusta lähtien
- Unelmien matkakohteita Kanada, Prinssi Edwardin saari, Anna-kirjojen maisemat

Sanelaiset maailmaa

Arjen juhlaa Unkarissa

Kuka: Erja, 5. vuoden suomen opiskelija

Missä: Budapestissä, Unkarin pääkaupungissa

Milloin: Syyslukukausi 2014

Miksi: Koska on kivaa laskeskella forintteja ja halusin asua suurkaupungissa. Koska Unkarissa ja Budapestissä on sitä jotain!

Lempiruoka vaihdossa: Juutalainen perinneleivos flódni

TERKUT rosoisen kauniista Budapestistä! Täällä sitä ollaan, vaihto on jo puolen välin ja pian on jouluku. Budapestissä viehättävät vanhat rakennukset, juutalaiskorttelin pikkukujat, erilaiset sillat ja kaupungin tunnelma.

Voisin asua missä tahansa vanhan kaupungin talossa, uusia kahviloita voisi etsiskellä joka ilta. Ruoka on halvempaa kuin Suomessa, ja ulkona tulee lounastettua lähes päivittäin. Vaikka kursseja on kahdeksan, kotihommien määrä ei ahdistu. Minulle, stressaavalle perfektionistille, vaihto on kuin lomaa.

Kuulostaa aika täydelliseltä, vai? On se arki iskenyt tännekin,

älkää huoliko. Pimeä tulee täälläkin jo neljän jälkeen, koti-ikävä olen potunut useasti ja joskus tunnen huonoa omaatuntoa siitä, että en ole stereotyyppinen, joka ilta bilettävä Erasmus-vaihtari. Aika tuntuu valuvan käsistä, olen vasta ehtinyt matkustaa Prahaan ja Krakovaan, enkä ole kaikkea nähnyt Budapestistäkään.

Onneksi ystävät ovat hieman rauhoitelleet. Vaihtoa ei tarvitse suorittaa. Saan jäädä kotiin kirjoittamaan kirjettä koko päiväksi ja opin joka päivä jotain, vaikka en juoksisikaan nähtävyydeltä toiselle. Joskus opittuja asioita tajua vasta jälkikäteen, eikä elämä vaihdossakaan voi olla koko ajan

juhlaa. Olisiko se oikea vaihtokokemukseen, jos ei tuntisi ikävää koskaan tai kaikki olisi mahtavaa?

Sitä paitsi arkikin voi olla toisinaan juhlaa. Ensimmäisillä viikoilla riemuitsin, kun sain säilyketökin auki (Ikean) ihmeellisellä tölkinvaajalla tai löysin soijarouhetta kaupasta. On myös huikeaa huomata, että osaa asioida apteekissa tai keskustella naapurin kanssa

paikallisella kielellä.

Jokainen tekee vaihdosta oman näköisensä. En ehkä vielä tajua arvostaa vaihtokokemusta tarpeeksi, mutta ehkä totuus iskee viimeistään tammikuussa, kun Korppi näyttää kevään opiskelukiireet. Tulen varmasti kaipaamaan takaisin Budapestin lokakuuseen helteeseen.

ERJA KYCKLING

Kuka pelkää mustaa miestä?

Kuka: Aino, 23v. tavallinen nainen

Missä: Lusakassa, Sambiasa, Afrikassa

Milloin: Syyskuusta 2014 seuraavan vuoden puolelle

Miksi: Skippaan kaamoksen

Lempiruoka vaihdossa: Luuletteko oikeesti, että Afrikassa saa ruokaa?

valloittamassa

MUSTAT miehet oli hyvin ensimmäisiä asioita, joista mua varoiteltiin lähtöä tehdessäni. Ne kuulemma ryöstää mut ja raiskaa tavoilla, joista Sanen villapaitapojat ei oo kuullukkaan. Lentokentällä pistin sormuksen sormeen ja päätin, etten puhu pariin kuukauteen yhdellekään miehelle.

Pian kuitenkin huomasin, että miesten kanssa kommunikointi on välttämätöntä, jos haluan poistua kotoa. "Hi, how r u", "nice legs baby" ja "i love u too much" alko tulla korvista jo ekalla viikolla ja treffitutsuja sateli samaa tahtia kuin perus duckface-söpöliinille Tinderissä. Sormus sormessa tuntu olevan pelkkä hidaste, because once you go black, you'll never go back.

Löysin kuitenkin nopeasti sopivia nuoria miehiä, joiden kanssa viihdyn. Nämä "veljet" ja "aviomiehet" ovat välttämättömiä Lusakan yössä, koska siellä vaanivat saalis-

tavat villimiehet, joista äiti varotti. Baarista lähtiessäni olenkin aina paikallisen gentlemannin kainalossa ja odotan itseäni puhelutavan vaimona. Äkkiä sormuksen antaja muuttuikin kuopiolaisesta Pekasta tummaan ja tuliseen Mulakoon.

Vaikka tämä kuulostakin hyväksikäytöltä, sitä se ei ole. Kyse on enemmänkin suhteesta, jossa molemmat osapuolet käyttävät toisiaan hyväksi. Vastapalvelukseksi poikien tarjoamasta turvasta nostan kuulemma heidän statussaan. Oonkin ajatellu perustaa yrityksen, joka tarjoaa näkyvyyttä valkosen tytön tai pojan kanssa kampusalueella. Musta tulis kuulemma rikas.

Sormuksesta on jäänyt jo hyvä rusketusraita. Jollain omituisella tavalla kaipaen kalpeaa, romantiikan unohtanutta, ihan tavallista Pekkaani.

AINO SALO

Kuinka soluttautua uruguaylaiseksi

Kuka? Minna Sorri, 23-vuotias suomen kielen opiskelija.

Missä? Montevideossa, Uruguayn pääkaupungissa, Etelä-Amerikassa

Milloin? Elokuu-joulukuu

Miksi? Tarkoitus oppia puhumaan espanjan kielellä, tavata uusia ihmisiä ja matkustella mahdollisimman paljon.

Lempiruoka vaihdossa? Dulce de leche (vapaasti suomennettuna "maitokarkki")

1. Kanna aina ja kaikkialla mukasi mate-kuppia. Mate, tuo eteläamerikkalaisten ja eritoten uruguaylaisten terveysjuoma, on yksi näkyvimmistä piirteistä täkäläisessä kulttuurissa. Kaduilla kaikki kulkevat mate-kuppi kädessä ja termospullo kainalossa. Jopa uutistenlukijoille on varattu oma mate-kuppi uutislähetystä varten.

2. Ole aina myöhässä. Uruguaylaisilla on hyvin rento elämäntyyli: mihinkään ei ole kiire, sillä kaikki hoituu aikanaan. Tapaamisiin on

täysin normaalia mennä hieman myöhässä ja bussit tulevat milloin sattuvat, eikä kukaan lotkauta korviaan. Ja tärkein vinkki: jos bileet alkavat kello yhdeksän, on sinne tarkoitus mennä aikaisintaan vasta kello 11. Ja yökerhossa on tarkoitus bailata aamukahdeksaan asti.

3. Älä mene kouluun jos sataa. Uruguayn ilmastossa ääriolosuhteet ovat harvinaisia, eivätkä ihmiset ole tottuneet voimakkaisiin vesisateisiin. Jos ukkosmyrky sattuu yllättämään sinut aamulla, älä vaivaudu menemään luenlolle, sillä kukaan muukaan ei tule paikalle - ei välttämättä edes opettaja.

4. Syö lihaa. Kasvissyöjät, älkää edes vaivautuko. Tosi uruguaylainen syö nautanlihaa ja paljon: nautanlihan kulutus on 60 kiloa vuodessa per asukas. Syötävää Uruguayssa kyllä riittää, sillä pikkuvaltiossa on kaiken kaikkiaan 10 miljoonaa lehmää, kun taas itse uruguaylaisia täällä asuu kolmen miljoonaa.

MINNA SORRI

Gregory Praschma tuli suomeen tammikuussa. Hänen lempipaikkojaan Jyväskylässä ovat kesällä Naissaari ja talvella kahvila Miriam's.

Vaihtari oppi valittamaan salaatinkastikkeesta

Jyväskylä on suomen kielen pääkaupunki. Näin huhutaan Saksan Greifswaldissa, EMA Universitätissä, jossa Gregor Praschma opiskelee suomen kieltä.

GREGOR päätyi suomen opiskelijaksi sattumalta, mutta on sittemmin innostunut alastaan. Kieltä hän on opiskellut kolmen vuoden ajan.

— Se on mielenkiintoinen kieli, jonka takana seisoo mielenkiintoinen kulttuuri.

Marraskuussa 24 vuotta täyttänyt saksalainen on vaihtarina Jyväskylässä. Vaihtokohteen

valintaan vaikutti huhupuheiden lisäksi se, että kotiyliopistossa on jyväskyläläinen opettaja.

— Ja kaikki tietävät, että idään ja Jyväskylään murteet ovat parhaita!

SUOMALAINEN opiskelijaelämä poikkeaa Gregorin mukaan saksalaisesta.

— Enemmän opiskelua päivällä ja enemmän ryppäämistä yöllä. Ruokat ovat hyviä, mutta jo kuukaudessa totutaan siihen, ja voidaan valittaa Lozzin salaatinkastikkeesta.

Miös opiskelijan asema yliopistossa on erilainen kuin Saksassa.

— Opiskelijoilla on enemmän oikeuksia. Opiskelija on tasa-arvoinen yliopiston osa eikä akateeminen ali-ihminen.

GREGOR viihtyy Suomessa. Hän saapui tammikuussa germanistiikan harjoittelijaksi ja nyt vuorossa on kokonainen Erasmusvuosi.

— Saatan jäädä tänne vielä maisteriopiskelijaksi ja kuka tietää, vaikka koko loppuelämäksi! Gregory vinkkaa tulevaisuuden visioitaan.

YHDESSÄ asiassa suomalaisilla olisi Gregorin mukaan selvästi parantamisen varaa.

— On surullista, että täällä englannin kieli on niin itsestäänselvä. Ärsyttää, kun aina ja kaikkialla puhutaan englantia.

KRISTA HERRANEN

"Onko

Gradusyksy, mikä deksi koluamaan

PÄIVÄ -13: SUOMI

Kerron graduohjaajalle lähteväni lokakuuksi reilaamaan. Kokeilen kauriinsilmä. Ei auta: ohjaaja katsoo pahasti.

PÄIVÄ 0: JYVÄSKYLÄ

Essee Urkundiin harjoittelupaikkahakemus nettiin tiskit puhtaaksi kamat reppuun lentolippu printtiin kissa hoitoon ovi lukkoon. Huh!

PÄIVÄ 1: MILANO

Kaikki on edessä: kutkuttaa, hymyilyttää, pakahduttaa.

MILJA TAIVASSALO

Matkalle mukaan lähti kesämekko...

...ja la søeur, sisko.

tää likaa vai rusketusta?”

ihana aika matkustaa! Nappasin mukaan siskon ja kesämekon ja lähdin kuukau-
Eurooppaa.

PÄIVÄ 2: WIEN

Lupaamme pyhästi, että ensi kerralla varaamme yöjunaan makuupaikat.

PÄIVÄ 4: VENETSIA

Nousemme väärään vesibussiin. Perustamme mokabudjetin.

PÄIVÄ 6: FIRENZE

Lukitsemme hostelliin kaappiin arvoesineiden seuraksi kaapin avaimet. Onpa hyvä että on mokabudjetti!

PÄIVÄ 8: NIZZA

Kanssamatkustaja on oppinut tunnistamaan gradunmurehtimisilmeen ja tönäisemään tarvittaessa.

PÄIVÄ 9: MONACO

Uimme meressä. Hyppäämme vieraan miehen avoautoon. Emme kerro äidille.

PÄIVÄ 11: BARCELONA

Pyreneille luvattu kaatosateita. Tee U-käännös jos mahdollista.

PÄIVÄ 13: TOULOUSE

Osumme aallonpohjaan: flunssa, väsymys, ärsytys.

PÄIVÄ 16: PARIISI

Olemme jumissa. Saksaan ei kulje junia. Lähdemme Sveitsiin.

PÄIVÄ 17: ZÜRICH

Kukaan ei vastaa gradusähköposteihin. Kanssamatkustaja tönnii jatkuvasti.

PÄIVÄ 19: BUDAPEST

Fennistejä Budapestissä, fantasztikus!

PÄIVÄ 20: KRAKOVA

Länsi-Euroopassa söimme pelkkää patonkia, Itä-Euroopassa syöimme pelkkää lihaa.

PÄIVÄ 22: PRAHA

Kesämekolla ei enää tarkene. Ostamme pipot, sormikkaat ja villapaidat.

PÄIVÄ 25: KÖÖPENHAMINA

Ymmärrämme kirjoitettua kieltä ja syöme salmiakkia.

PÄIVÄ 27: JYVÄSKYLÄ

Suoraan bussista seminaariin: en osaa muodostaa yhtään älylistä kommenttia, joten tarjoilen tuliaiskarkkeja. Pää on tyhjä ja sydän täysi.

ELLA TAIVASSALO

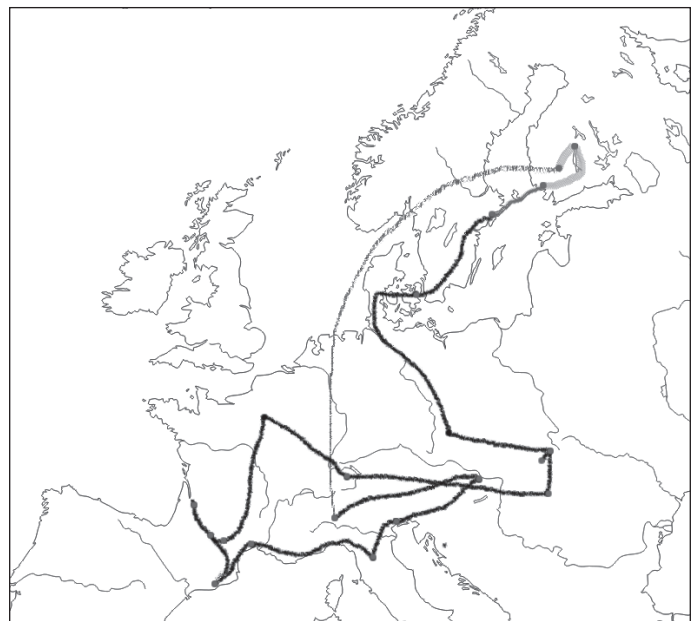

Yllä: Kesämekko vaihtui pipoon ja lapsiin.
Oikealla: Matka näyttää kartalla tältä.

KUVAT: ELLA TAIVASSALO

Nizzassa aikaa vietettiin vain hostellissa, joten tämäkään kuva ei ole sieltä, vaan naapurikylästä.

Tutkimisen arkea ja juhlaa

Haastattelin kahta graduntekijää, yhtä kandinsa jo kirjoittanutta sekä yhtä kandia aloittelevaa opiskelijaa. Haastateltavani halusivat pysyä anonyymeina, mikä takasi totuudenmukaisen ja kielteisiä tunteitakin paljastavan keskustelun. Lounastapauksiemme oli tunteita täynnä. Tässä poimintoja keskustelustamme.

”SYYTÄN SUOMEN ILMASTOA!”

Tutkimuksen tekeminen on lykkäämistä ja välttelyä. Välillä kaikki omassa tutkimuksessa ärsyttää – kuten elämässä yleensäkin.

”Haluaisin, en vain deletoida graduani, vaan tulostaa, repiä ja polttaa ja hyppiä sen tuhkien päällä.”

”Ärsyttävää on, kun ei tiedä vastauksia kysymyksiin. Koen alemmuuden ja huonommuuden tunteita. Muut tuntuvat snobbailevan tiedoillaan. Haluaisin kuulla tavallisia vitsejä.”

Epätietoisuus estää aloittamisen, toisaalta pidemmän tauon jälkeen on hankalaa aloittaa taas. Itsensä toisiin vertaaminen saa omat saavutukset tuntuun mitättömiltä.

”Tutkimukseni on ”vaan” kandi.”

Toisinaan onnistumiset saattavat tuntua ”vahingoilta”. Huijaanko? Teenkö hyvän tutkimuksen?

MENEKÖ TÄMÄ LÄPI?

”Kaikista ärsyttävintä on kyllä se, kun joku kysyy: mites gradu?”

Tutkimusta tehdessä elämä

Tutkimuksen tekeminen vaatii rutkasti kahvia.

tuntuu määrittävän tutkimuksen ja sen etenemisen kautta.

”Olen ajatellut monta kertaa vaihtavani alaa, esimerkiksi putkimieheksi.”

Tutkimuksen tekeminen eroaa ns. ”tavallisesta” opiskelusta prosessimaisuudessaan.

Tutkimuksenteossa on enemmän vapaavalinnaisuutta. Tieto pitää oikeasti hahmottaa ja sitä pitää soveltaa, asia tulee ymmärtää.

Tutkimuksen aloittamiseen liittyy paljon epäselvyyttä, paljon kysyttävää. Kandidaatin-tutkielman tekeminen tuntuu suurelta rupeamalta aiempiin opintoihin ja niiden sisältämiin tehtäviin verrattuna.

Puhumattakaan gradusta.

”Onko minulla valmiuksia tehdä oikea tutkimus?”

”Uskon, että aiheen löytäminen tai keksiminen ja valitseminen poistaa taakan harteilta. Tällä hetkellä tiedän ainakin sen, mitä en halua tutkia.”

Tutkiessa kaikki suunnitelmat voivat mennä uusiksi. Tutkimuksen teko saattaa venyä.

”Emme opiskele kuin ahkerat kiinalaiset vaan kuin laiskat suomalaiset.”

”Gradun pitkittymistä ei tarvitse pelätä, siitä voi olla myös paljon hyötyä.”

YKSIKIN ASKEL ON SUURI ASKEL

Tutkittaessa ilo lähtee pienistä asioista.

”Lukemattomat aamut ovat alkaneet aikaisin aineiston keruulla. Kantamukset ovat painaneet, mutta aikaisina aamuina on ollut kaunis sää, vain kerran on satanut.”

”Kandin avulla olen saanut nykyisen työpaikkani. Työnteko on kuitenkin hidastanut graduani valmistumista. Kandin tekeminen opetti tekemään tutkimusta”

”Opintojen eteneminen on suunniteltu siten, että on lupa

panostaa kandiin ja keskittyä vain siihen, yhteisen asiaan.”

”VÄLILLÄ OLEN GRADUSTANI AIDOSTI INNOISSANI.”

Toisilla on tähtäimessä tutkimusprosessi, toisilla vain tutkimuksen valmiiksi saattaminen. Hyödyllisen gradun tai kandin tekeminen motivoi, silloin voi tuntea tekevänsä jotain tärkeää.

Haastateltavani suosittelivat yksimielisesti valitsemaan itselle mielenkiintoisen aiheen.

”Jos jatkaa kandiin gradussa, on aineisto valmiina. Myös erilaisia syventäviä kursseja voi yhdistää gradun tekemiseen.”

Tutkimusta tehdessä täytyy yrittää olla kiltti itselleen. Tehdystä työstä tulee palkita. Välitavoitteiden asettaminen auttaa.

”Minut valtaa helpotus ja hyvä mieli, kun joku vaihe on saatu päätökseen. Tuntuu, että valmista on pakkokin juhlia.”

Tutkimuksen valmiiksi saaminen herättää huojennusta.

”Kun olin palauttanut kandin, kiire loppui. Koko vartaloni tärisi ja muisti meni.”

Haastateltavani kaipasivat vertaistukea tutkimuksente-koprosessiin. Vaikka ohjaajan kanssa keskusteleminen voi olla voimaannuttavaa, suunnittelimme lanseeraavamme perjantaiset tutkijakahvit.

Kirjastolla tai lähteiden äärellä vietetyt tunnukset saattavat luoda tutkijafiiliksen, joka olisi syytä jakaa muiden tutkijoiden kanssa. Siispä ei muuta kuin yhdessä tutkimusmoodia etsimään!

ELINA KIVELÄ

Opiskelijalla oikeus lomailta kesällä

SANELAINEN opiskelee talvella ja työskentelee kesällä. Ainakin jos InSanen tekemää kvantitatiivista tutkimusta on uskominen. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 33.

Vastaajista suurin osa oli paiskinut hommia viime kesänä. Kolme opiskeli ja kuusi onnekasta vietti kesän lomailun merkeissä.

Oman alan hommia ei kuitenkaan suurin osa työssäkäyvistä ollut onnistunut hankimaan. Sen sijaan sanelaisia nähtiin kesällä kaupan kassoilla, asuntomessuilla, mäkkärissä, postinlajittelukeskuksessa, rockfestareilla ja lelukaupassa - yhtä kuultiin puhelinmyyjänä. Tun-

nistunut pääsemään opetustehtäviin ja olipa eräs Minnesotassa asti kielileirillä lukio-opettajana.

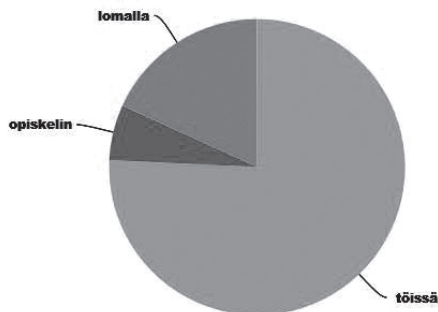
LOMAILUAKTIVITEETTIEIN vaihtoehdoista suosituin oli rennosti ottaminen. Toiseksi eniten ääniä sai matkustaminen. Neljä kovan kohtalon uhria oli raskinut vaihtoehdon "minulla ei ollut ollenkaan aikaa lomailta".

Kesäopintomahdollisuuksiin oltiin pääosin tyytyväisiä, pieni toive kuitenkin esitettiin.

"Tein keväällä sovittuja esheitä ja sivuaineeni kirjatenttejä. Yhteiskuntatieteellisen tarjoama erittäin joustava e-tenttimahdollisuus on lomailevalle ja inspiraation varassa etenevälle

Asuntomessut olivat viime kesänä Jyväskylässä ja työllistivät ainakin kaksi sanelaista. Kuva on messualueelta Äijälänrannasta.

InSanen kyselyyn vastanneista töissä oli 75,76%, lomailijoita oli 18,18% ja opiskellen kesänsä vietti 6,06%.

teet tämän johdosta vaihtelivat.

"Palkka ei häikäissyt eikä akateeminen kouluttautuneisuuteni päässyt kukoistamaan työtehtävissäni, mutta mukavaa oli silti!", sanoo eräs sanelainen. Toisen kuvaus työtehtävistä taas lähentelee inhoaliamia: "Koirankakkaa, hikeä ja kyyneliä, tai jotain sinnepäin."

Parilla oli ollut onnea löytää oman alan töitä: sanelaisia nähtiin kesätoimittajina, joku oli on-

opiskelijalle oikein mainio, kaipaisin samaa joustoa myös humanistisen puolelle."

Itsenäisten kurssien helppoutta ja esseiden sopimisen vaihtavuutta kiiteltiin.

Yliopisto-opiskelijan työtaakka kerääntyy tunnetusti muutamalle vaivaiselle kuukaudelle per lukukausi. Kysyimme sanelaisilta, onko kesäloma liian pitkä.

"Neljä kuukautta!! Viidessä

vuodessa se tekee 16 kuukautta (neljä kesälomaa) eli melkein puolitoista vuotta! Jos kesälläkin voisi opiskella tehokkaasti, valmistuisi jo noin kolmessa ja puolessa vuodessa".

Muut vastaajat myöntävät opiskelutauon olevan melko pitkä, mutta lomaileminen ja rahan tienäminen maistuu.

"Siihen nähden kyllä, että opinnot voisivat valmistua nopeammin. Mutta toisaalta, opiskelu on kyllä rankkaa ja kesällä voi tehdä hieman rahaa."

Pitkää lomaa myös kiiteltiin:

"On ihanaa, että loma on niin pitkä. Ehtii tienata hyvin ja työnhakijatkin ottavat mielellään töihin, kun ehtii olla pidempään. Jää myös aikaa ottaa rennosti."

SANELAISET ovat sitä mieltä, että opiskelijalla on oikeus myös lomailuun.

"Opiskelijalla todellakin on oikeus lomailta, teki sen sitten mihin vuodenaikaan tahansa.

Monet paahtavat työtä vuoden ympäri; ensin koko kesän töissä ja siitä suoraan yliopiston penkillä kunnes koittaa seuraava kesätauko ja seuraava kesätyö... Joillekin se sopii, mutta monille ei. Silloin täytyy pitää myös omasta jaksamisestaan huolta. "On oikeus! Sitä ihan nykykähtää jossei yhtään hengähdä. Eikä vaan se, että lomailis, ei ulkomaanmatkalla varmaankaan silleen rentoudu. Pitäs olla aikaa myös pitkästyä, edes kerran kesässä. Nimim. Kokemusta ihan liikaa."

Vastauksista löytyi myös tiivis opiskelijaelämäohje tulevaisuuden varalle.

"Opiskelijan kannattaa käyttää ylimääräinen vapaa-aika (ilman turhia läsnäolopakollisia kursseja) rahan tienämiseen ja työkokemuksen kartuttamiseen. Vähän kuitenkin kandee myös lomailta, jotta on sitten jotain mistä kertoo kavereille."

KRISTA HERRANEN

Entisen sanelaisen kohupal opintojen jälkeenkin on elä

IRINA HERNEAHO

Suomen kielen alumni ja entinen Sane-aktiivi Vesa Holm on saavuttanut jotain, mistä puolikuoliaaksi peloteltu humanistopiskelija uskaltaa tuskin edes haaveilla: oman alan työpaikan yliopiston Tiedonjyvä-lehdessä. InSanen haastattelussa Vesa kertoo opintojen jälkeisestä elämästä ja paljastaa lukijoille oman vinkkinsä työnsaantiin.

SUHTEITA JA SATTUMAA

Opiskeluaikana Vesa oli työharjoittelussa yliopiston viestintäpalveluissa. Valmistumisen jälkeen hän sattui entisten työkaveriensä kanssa samaan pöytään ja tiedusteli, löytyisikö töitä.

Ja niitähän löytyi, kun Kelan palkkatuki tuli avuksi. Puolen vuoden työ piti sisällään Tiedepäivän koordinoimista. Sen jälkeen matka jatkui sulavasti Tiedonjyvään.

— Työtä olen saanut puoliksi suhteilla, puoliksi sattumalta. Kun eka pesti oli päättymässä, sattumalta avautui tämä nykyinen Tiedonjyvän toimitussihteerin sijaisuus.

Vesan tämänhetkiseen työkuvaan kuuluu Tiedonjyvän printti- ja verkkolehden tekoa. Määräaikainen pesti loppuu tammikuun lopulla, ja tulevaisuus on töiden osalta avoin. Mutta kuten aiempi kokemus osoittaa, työtä voi löytyä yllättävänkin läheltä.

— Suurin osa töistä tuntuu

Vesa Holm viihtyy työelämässä. Tämänhetkinen pesti kestää tammikuun loppuun saakka.

tulevan suhteiden kautta, ja jos niitä ei ole, se voi tuntua aika lannistavalta. Mutta niitä saattaa tulla vastaan aika yllättävistäkin yhteyksistä. Pitää vaan pitää silmät auki.

TYÖSSÄ ON PUOLENSA

Etenkin asiantuntijalinjalaisille

Vesa korostaisi sivuaineopintojen merkitystä. Vesan kohdalla yhteisöviestintä on osoittautunut hyödylliseksi valinnaksi, mutta muitakin hyviä vaihtoehtoja toki on. Jälkiviisaana Vesa olisikin ehkä opiskellut sivuaineita määrätietoisemmin jo opintojen alussa.

Toisaalta on se haahuilukin ihan hyvästä välillä. En kadehdi yhtään nyt opintonsa aloittaneita, kun vaatimukset kiristyvät koko ajan. Kohta pitää varmaan yläasteella tietää, mitä kursseja aikoo ottaa yliopistossa.

Vuonna 2012 asiantuntijalinjalta valmistunut Vesa ei myönnä kaipaavansa opiskeluelämää.

Entuudestaan tuttu työympäristö on helpottanut hyppäystä työntekijäksi. Vielä opiskelevan haastattelijan korviin työelämä alkaa Vesan kertomana kuulostaa jopa houkuttelevalta.

— Verrattuna opiskeluaikoihin tuntuu hyvältä, ettei töistä tule kotitehtäviä, ainakaan tämänhetkisistä. Kun lei-

VESA HOLM

- * Fuksi vuosimallia 2006
- * Valmistunut vuonna 2012
- * Sane-aktiivisuus: hallituksen jäsen 2008 ja 2009, kielten laitoksen laitosneuvoston opiskelijajäsen 2008 ja 2009, internet- ja tiedotusvastaava 2009
- * Kauneimmat suomen kielen sanat: toutain, Lummelampi ja lämpimämpi
- * Rumimmat suomen kielen sanat: jees, oikeesti ja hanuri

jastus: mää!

maa itsensä ulos, voi unohtaa kaikki työasiat. Liukuva työaika on myös mahtava juttu. Tietysti opiskelijanakin voi jättää menemättä aamuluennolle, jos haluaa nukkua pitempään.

SANESTA EVÄITÄ TYÖELÄMÄÄN

Opiskeluaikanaan Vesa oli myös aktiivinen sanelainen: pari vuotta vierähti hallituksessa, minkä lisäksi vastuualueisiin kuuluivat netti- ja tiedotusvastaavan pesti sekä opiskelijajäsenyys laitosten neuvostossa.

Sanen venyvät kokouksetkin ovat toimineet eräänlaisena työelämävalmennuksena – tai ainakin istumalihasten vahvistajina.

— Varmaan vähän alalla kuin alalla pidetään pitkäksi venyviä palavereita. Mutta onneksi sitä on tullut treenattua ainejärjestöaikoina hallituksen kokouksissa!

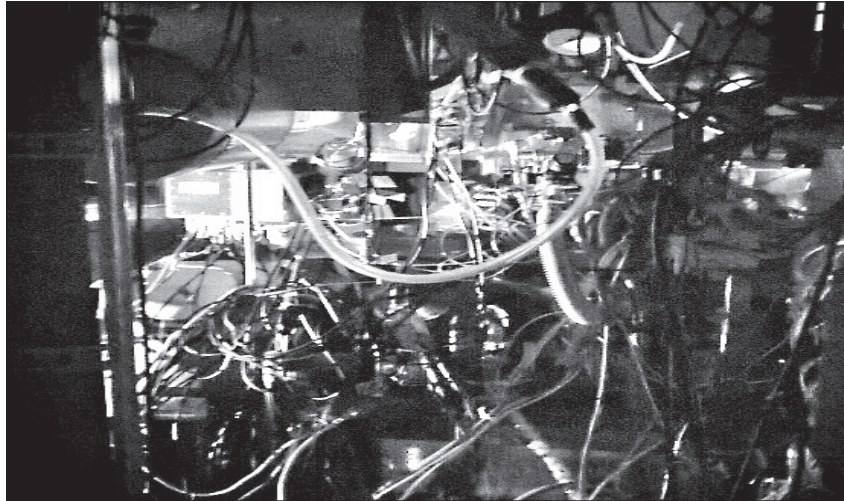
Myös InSanessa Vesa on ollut mukana avustavan toimittajan roolissa. Juttunäytteistä on ollut konkreettista hyötyä työharjoittelupaikan haussa.

Ja se kallisarvoinen resepti työsaantiin? Tämän neuvon ottavat iloiten vastaan ainakin lehden päätoimittajat:

— Kirjoitakaa paljon juttuja InSaneen, niin saatte töitä.

IRINA HERNEAHO

RIIKKA RINTALA

Humanistin kapasiteetti ei enää riitä tämän hienon laitteen nimen muistamiseen.

Humanistit Ylistöllä

Valon Kaupunki 2014 -tapahtuman aikana Jyväskylässä koettiin jotain ennennäkemätöntä, kun yliopiston Alue 51, Fysiikan laitoksen kiihdytinlaboratorio, avasi ovensa tavallisille kuolevaisille.

Sanen kopo-sektorin uudet vahvistukset tarttuivat mahdollisuuteen ja yrittivät yhden illan ajan sulautua luonnontieteilijöiden joukkoon.

E=MC2

Mielenkiinto lopahti alussa hieman, kun turistikerroksen ensimmäiseksi nähtävyydeksi osoittautui "Fysiikon työhuone". Turhan siistissä toimistohuoneessa oli valkotaulu, tietokone ja hämmentäviä taulukoita.

Valkotaululle vierailijat olisivat saaneet raapustaa terveisenä, mutta siitäkään ei ollut suureksi iloksi. Joku hyväks oli jo ehtinyt töhertää tauluun suppean suhteellisuusteorian kaavan.

Laboratorioon päästäessä innostus palasi kertaheitolla, näky oli kuin suoraan jostain scifi-elokuvasta. Sanen kopoissa heräsi yllättäen lapsenomainen

halu kiskoa laitteista johtoja irti ihan vain nähdäkseen, mitä siitä seuraa.

KUIN KANANMUNAA HEITTÄISI

Nuorille naisille selvisi kuitenkin nopeasti, että turvallisinta oli kulkea lapsiryhmien vanavedessä.

Lapsille hiukkaskiihdyttimien käyttöä verrattiin kananmunan seinään heittämiseen. Seinään läjätessä nähdään, mitä kalkkikuoren sisällä on. K130-hiukkaskiihdytin toimii samalla periaatteella, mutta kananmunien sijaan paiskotaan elektroneja.

Varttuneemmalle väelle tarkoitettu laajempi esitelmä oli puolestaan täyttä klingonia ja sisälsi monia mystisiä käsitteitä kuten katodi, anodi ja syklotroni.

VAI HUMANISTEJA...

Kovasta yrityksestä huolimatta jyvät erottuvat akanoista, eikä humanistien sulautuminen onnistunut, sillä tarkkasilmäinen Tutkija-setä tiedusteli plasmaesitelmänsä alussa "neitien kou-

lutustaustaa".

Koska pakomahdollisuutta ei ollut, neidit vastasivat kysymykseen uhkarohkeasti:

— Me ollaan humanisteja, opiskellaan suomen kieltä.

Tohtori oli hetken hiljaa, ennen kuin huokaisi:

— Vai humanisteja... No, sittenhän te ymmärrätte ihan kaiken.

PLASMA EI OLE KAHVINLÄMPÖISTÄ

Takauskusta huolimatta kyseinen tutkija säilytti optimisminsa ihailtavasti. Hän oli selvästi päättänyt tarjota jokaiselle vierailijalle positiivisia oppimiskokemuksia ikään tai tiedekuntaan katsomatta, kuten seuraavasta keskustelusta käy ilmi.

Fyysikko: — Kuinka kuumaa plasma on?

Humanisti: — Tota, ööh...

Fyysikko: — No, onko se kahvinlämpöistä?

Humanisti: — E-eei...?

Fyysikko: —AIVAN! Plasman lämpötila vaihtelee 2000 ja 8000 Kelvinin välillä.

RIIKKA RINTALA

Uudella professorilla on

SIIRI LEHTONEN

ANNE Mäntynen on suomen kielen henkilökunnan uusin tulokas. Hän on suomen kielen tohtori, joka sijaistaa dekaaniksi siirtynyttä Minna-Riitta Luukkaa ja asustaa F:n kolmoskerroksessa.

Mäntynen on ollut pitkään Helsingin yliopiston lehtorina, mutta on työskennellyt myös Tampereen ja Jyväskylän yliopistoissa sekä Budapestissa.

Vaikka Mäntynen on ollut Helsingin yliopistolla töissä ”iät ja ajat”, hän asuu kuitenkin Tampereella: ”Mä olen asunut siellä nyt 12 vuotta, muuten olen asunut vain Helsingissä. Olen perushelsinkiläinen, mutta nyt olen tamperelaistunut vähäsen.”

Muualla töissä käyminen tarkoittaa paljon matkustelua. Se ei kuitenkaan Mäntystä haittaa, sillä junassa saa tehtyä töitä ja liian tasaisesta arjesta hän ei pitäisi.

ORANSSIHIUKSINEN ja hymyilevä Mäntynen on helposti lähestyttävä professori, joka saattaa olla monelle tuttu nimenä esimerkiksi sellaisten kirjojen kansista kuin *Kurssi kohti diskurssia*, *Tiede ja teksti* tai *Genre – tekstilaji*, joita Mäntynen on ollut kirjoittamassa ja toimittamassa.

Hän pitää tärkeänä sitä, että yliopisto-opiskelijoille julkaistaan suomenkielistä materiaalia. ”Ne on oikeastaan kaikki sellaisia, että olen ajatellut, että teen tietoisesti materiaalia opiskeli-

Anne Mäntynen mielestä lukeminen kannattaa aina.

joille. Kyl mä tykkään kirjoittamisesta paljon”, Mäntynen kertoo. Kiinnostusta olisi kirjoittaa enemmänkin, mutta Virittäjän päätoimittajuus vie tällä hetkellä

kaiken ylimääräisen ajan.

Mäntysellä on pitkä yhteinen historia Virittäjän kanssa toimitussihteerinä ja kirjallisuustoimittajana, mutta päätoi-

mittaja hän on ollut vasta neljä vuotta. Päätoimittajan työ on pääasiassa tekstien lukemista ja editointia, mutta myös lehden taloudesta ja käytännön asi-

monta rautaa tulessa

oista huolehtimista – viimeksi kirjapainojen kilpailutusta. Hän pitää Virittäjää suuressa arvossa ja toivoo, että opiskelijat jaksaisivat lukea sitä, vaikka se saattaa tuntua välillä hankalalta.

”Opiskelijakin voi kirjoittaa Virittäjään esimerkiksi puheenvuoron. Sitä tapahtuu harvoin mutta periaatteessa”, Mäntynen vinkkaa.

MÄNTYNEN toimii myös äidinkielen sensorina YTL:ssä. Se tarkoittaa isoa pinoa tarkistettavia kokeita keväisin, jolloin aikaa ei oikein riitä harrastuksille: illat ja viikonloput kuluvat vastausten lukemiseen.

”Siinä on oma viehätyksensä. Se kertoo, mihin suuntaan kirjoitus- ja tekstitaidot on mennossa. Se on ikkuna, joka avautuu koulumaailmaan ja toisaalta on hyödyksi yliopistomaailmassa, että tietää mitä siellä tapahtuu”, Mäntynen kuvailee. ”Onhan se raskasta työtä, mutta se palkitsee myös. Sitä odottaa, että mitähän tänä vuonna.”

Hän sanoo, ettei ole päämäärätietoisesti pyrkinyt näitä töitä kohti, vaan elämä on kuljettanut.

PÄÄSTESSÄÄN lukemaan suomen kieltä Helsingin yliopistoon Mäntynen suunnitteli vaihtavansa pääainetta. Suomen kieli kuitenkin pysyi, vaikka Mäntynen piti sivuaineestaan teatteritieteestä enemmän ja menestyi siinä paremmin.

Mäntynen vannoo kirjatenttien nimeen: ”Mä uskon edelleen siihen, että itse lukeminen kannattaa. En usko, että niin hyvin oppii jos vain istuu luennoilla, että kannattaa tehdä itsenäisesti ja lukea. Se luo enemmän omia ajatuksia, kun lukee ja miettii.”

Hän suoritti itse opintojaan mielellään kirjatentteinä ja esseinä, sillä oli opintojensa ohessa kirjastonhoitajana yliopistolla suomen kielen omassa kirjastossa, ”fennistiikan ytimessä”, jossa kaikki tarvittavat opukset olivat käden ulottuvilla.

OPISKELIJANA Mäntynen ei aina ollut ahkerimmasta päästä: jonain vuonna opintoviikkoja tuli tehtyä vain kaksi ja puoli (= 4,5 op). Systemaattisuuden puutteesta huolimatta hän valmistui alle viidessä ja puolessa vuodessa.

”Mä tein viimeisenä opiskeluvuonna aika hurjan määrän opintoja ja valmistuini aika nopeasti siihen nähden mitä nykyään puhutaan, vaikka mä yhden vuoden tein ihan muuta ku opiskelin”, Mäntynen pohtii.

”On lohdullista tietää, että elämää on sen jälkeenkin kun on yhden vuoden tehnyt jotain ihan muuta. Maailma ei kaadu siihen.”

Hän rohkaisee opiskelijoita seuraamaan kiinnostustaan ja sitä mikä tuntuu itsestä tärkeältä. Jos jotain on oppinut, se tulee lopulta löytämään muotonsa elämässä.

Milloin on syytä juhlaan?

”Kun on tehnyt paljon töitä ja huomaa, että ajatukset pyörii työasioissa, niin on syytä tavata ystäviä ja juhlia.

Ystävien tapaaminen ja nauraminen on yksi juhlan muoto ja mulle tosi tärkeää. Myös kun on saanut valmiiksi jonkin kirjan tai tekstin, olkoon sitten gradu, artikkeli tai joku pienempi, niin on syytä juhlia.”

Mikä saa sinut juhlatuulelle?

”Sampanja ja kaikki kuohuvat juomat. Ehkä myös sellaiset klassiset jutut kuin hyvä ruoka, kynttilät ja valot.”

Oletko enemmän arki- vai juhlahaihminen?

”Ehkä mä olen enemmän juh-

lahminen. Tykkään nauraa ja tykkään ihmisistä. Arkipäivinä saattaa tehdä niin paljon asioita, että illalla ei enää muista, tapahtuiko se eilen vai tänään.

Arki voi olla aika työteliästä ja sitten on vielä kaikkia käytännön asioita niin kuin siivoamista. En ole rutiinien ystävä.”

Millaisia terveisiä haluat lähettää InSanen lukijoille?

”Toivon, etten ainakaan pelota ketään ja että tapaisin mahdollisimman monia. Multa voi tulla kysymään sellaisiakin asioita, jotka ei liity johonkin opintojaksoon. Ja mä voin lähettää terveisiä muualta Suomesta, koska reissaan niin paljon!”

SIIRI LEHTONEN

Ammattitaitoa jo 30 v
Vaasankatu 10, 40100 Jyväskylä
P. (014) 215 384, 050 552 5002
E-mail tarrapaita@tarrapaita.fi
www.tarrapaita.fi

Mikä ihmeen ammattiliitto?

Ammattiliitto ja työttömyyskassa tuntuvat sanelaisista kaukaisilta, paljastaa InSanen kysely.

InSane selvitti, mitä sanelaiset ajattelevat ammattiliitoista. Anonyymiin kyselyyn vastasi 37 sanelaista. Suurin vastaajaryhmä olivat 5. vuoden ja sitä vanhemmat opiskelijat.

Ammattiliittoon kuuluu noin kaksi viidestä sanelaisesta. Työttömyyskassan jäseniä on kyselyyn vastanneista vain kuusi. Suurin osa vastaajista kokee, että aiheesta pitäisi saada enemmän tietoa.

”En kuulu liittoon, koska en ole opelinjalla enkä vielä tiedä, millä alalla tulen työskentelemään.”

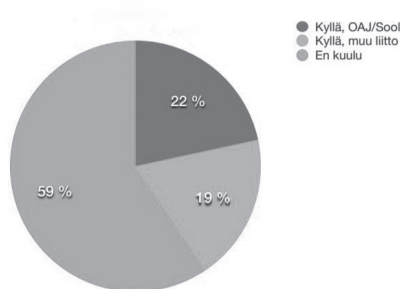
”Oon joskus miettinyt että pitäiskö kuulua, mutta olen tehnyt töitä niin vähän (joulutöitä ja kesätöitä), että olen ajatellut ettei tarvitse. Ja ahistais kuulua johonkin opeliittoon, tulee liian aikuinen olo!”

”En kuulu kassaan, koska en ole koskaan edes ajatellut asiaa. Olen lapsellinen ja huolimaton.”

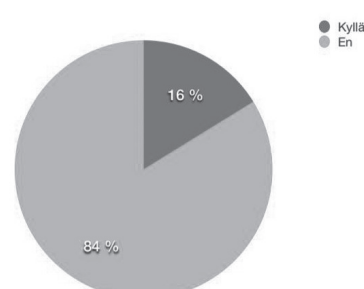
”Olisi varmasti hyödyllistä, mutta toistaiseksi olen ollut aika laiska ottamaan selvää näistä jutuista.”

”Miksi en kuuluisi, maksaa kuitenkin itsensä aika nopeasti takaisin.”

”Valmistuminen häämöttää ja töitä on tullut tehtyä opiskeluaikana, ja jos valmistumisesta putoaisikin työttömäksi, niin mieluummin kai sitä saa rahaa enemmän kuin vähemmän.”

Kuulutko ammattiliittoon?

Kuulutko työttömyyskassaan?

Pieni liitto- ja kassaopas

Mitä ammattiliitto tekee?

Ammattiliitto neuvottelee alansa työehdoista ja palkoista yhdessä työnantajaliiton kanssa. Liitto myös neuvoo kaikissa työsuhteisiin ja palkkoihin liittyvissä asioissa, kouluttaa jäseniään ja tarjoaa oikeudellista apua, jos työelämässä tulee eteen suurempia haasteita. Lisäksi liiton kautta saa erilaisia jäsenetuja, kuten vakuutuksia, lehtiä ja lomapaikkoja.

Olen opiskelija. Voinko liittyä ammattiliittoon?

Kyllä voit. Liittoon voi liittyä jo heti opintojen alussa. Työttömyyskassaan liittymiseen sen sijaan tarvitaan työsuhde.

Mihin ammattiliittoon vois liittyä?

Opeopiskelijoille luonteva ammattiliitto on Opetusalan ammattiliitto OAJ ja sen opiskelijaliitto Sool.

Asiantuntijalinjalainen voi etsiä sopivaa liittoa esimerkiksi Akavan erityisalojen kautta. Liittoa (ja työttömyyskassaa) voi myös vaihtaa myöhemmin, joten päätös ei ole kiveen hakattu.

Mikä on työttömyyskassa?

Työttömyyskassan kautta voi työttömänä ollessaan saada ansiosidonnaista työttömyys-turvaa.

Se on nimensä mukaisesti sidoksissa omaan palkkaan, eli maksettava summa riippuu siitä, paljonko on töissä ollessaan tienannut.

Kela maksaa työmarkkinatukea niille, jotka eivät saa ansiosidonnaista, mutta työttömyyskassan kautta on mahdollista saada enemmän rahaa.

Mitä ehtoja ansiosidonnaiselle on?

Ansiosidonnaista saa, kun täyttää työssäoloehdon.

Työssäoloehto täyttyy, kun on viimeisen 28 kuukauden aikana ollut vähintään 26 viikkoa töissä. Päätoimista opiskelua ei lasketa mukaan 28 kuukauteen, joten työssäoloehdot voi kerryttää kesätöistä ja muista pätkestä, joita opintojen ohella tekee.

Työssäoloviikoiksi lasketaan kuitenkin vain ne viikot, joihin työtunteja kertyy riittävästi. Palkan on oltava työehtosopimuksen mukainen.

Milloin kassaan liitytään?

Työttömyyskassaan liitytään työsuhteen aikana. Jäsenhakemuksista on siis turha nyhertää siinä vaiheessa, kun on maisterin paperit kourassa ja työpaikka puuttuu. Työsuhteeksi riittää lyhytkin sijaisuus.

Mitä kassaan kuulumisen maksaa?

Työttömyyskassan jäsenmaksu vaihtelee kassoittain. Esimerkiksi Soolin kautta lysti keventetään opiskelijan kukkaroa liiton jäsenmaksun 24e/vuosi sekä lisäksi työttömyyskassamaksun 6,2e/kk.

Voinko liittyä työttömyyskassaan, jos en kuulu ammattiliittoon?

Kyllä. Yleiseen työttömyyskassaan voi kuulua, vaikkei kuuluisi ammattiliittoon. Silloin ei kuitenkaan saa ammattiliiton tarjontaa etuja, kuten neuvontaa tai oikeudellista apua.

ILONA PESU

Tarkemmat tiedot kannattaa varmistaa oman liiton ja työttömyyskassan sivuilta.

Kun kuororivi ei riitä

PILVI PELTOLA

Ainutlaatuinen mieskuorobändi juhlii 25-vuotista taivaltaan mutta ei aio vanheta 100-vuotiaaksi.

Something else from Finland, mainostettiin Semmareita Fringe-festivaaleilla Edinburghissa elokuussa 2014. Se on aika tarkka kuvaus vuonna 1989 perustetusta parikymmenpäisestä mieskuorosta, joka esiintyy täysille konserttisaleille Suomessa ja ulkomailla vuosi toisensa jälkeen. Semmareiden Juhlakunnossa-kiertue kiertää Suomea yhdellä-eriläisistä eri paikkakunnalla marraskuussa.

Semmarit ilmoittavat perinteisesti kaikki iäkseen 25 vuotta. Pysykö väitteessä vuonna 1990 kuorossa aloittanut ykköstenori Turukka Saarikoski?

”Ei, mä oon 26, vähän vanhempaa polvea.”

Semmarit laulaa pääasiassa a cappella mutta säestää kappaleita välillä esimerkiksi bändisoittimilla sekä perkussioilla. Vuosien varrella soitinlistassa on nähty myös esimerkiksi oboe, kazoo, banjo ja vessan ovi. Lisäksi Semmarit tarjoaa täyden lavashown: kuoro tanssii, hyppii ja voimistelee ja laulaa samalla neljässä äänessä.

Koreografiat, kappaleiden sovituksat ja konserttien rekviisit tehdään itse, ja kaikki kuorolaiset osallistuvat myös kappaleiden sävellykseen, sanoitus- ja sovitusyöhön.

Rallipaavo-kappale opettaa rallienglantia. Turukka Saarikoski on eturivissä vasemmalla.

JOS Saarikosken pitäisi kuvailla Semmareita yhdellä sanalla, se olisi ainutlaatuinen.

”Se, miten me ollaan ystäviä keskenämme ja se tehdään itse meidän biisit – että meillä on kolmesataa omaa laulua jotka kertoo meidän omia tarinoita.”

Ainutlaatuinen on paitsi kuorolaisten suhde toisiinsa, myös kuoron olemus.

”Meidän johtaja Reima hiljattain sanoi, että kun on näitä satavuotiaita mieskuoroja, niin meistä ei koskaan tuu satavuotiaita, koska me kuollaan. Me ollaan niin kuin bändi. Vuonna 2100 meitä ei enää oo, ja sitten ei oo enää Semmareita.”

Tämä kuulostaa huolestuttavalta. Jääkö Semmarit siis jos-

kus eläkkeelle?

”Toivottavasti ei. Mä ainakin koen että tää on perhe. Voiko perheestä jäädä eläkkeelle? Onhan tietysti tota vaihtuvuutta ollut vuosien saatossa, mutta suunnilleen puolet nykyisestä joukosta lauloi jo ensimmäisellä vinyylillä.”

25 vuoden aikana Semmari-perhe on kokenut yhdessä esimerkiksi oman tv-sarjan, Amerikan-kiertueen ja esiintymisen yhdessä Kiinan suurimmista tv-ohjelmista.

”Joskus tuntuu ihmeellisesti, miten tämmöset sählärit ja huithapelit pystyy pitämään tämmösen uskomattoman zepeliinin ilmassa. Miten tämä monisäikeinen hörhötys vaan jatkuu.”

NYT järjestettävän kiertueen Jyväskylän konsertit esitetään Normaalkoulun juhlasalissa, joka on Semmareille ennestään tuttu esiintymispaikka.

”Se on ainoa paikka jossa meillä on hajonnut lava alta. Joskus yhdeksänkymmentäluvulla esitettiin Norssilla *Kaksi kättä hississä*, ja ’Turvallisin paikka hississä’ -kohdassa lava romahti nurin. Kappale ei kuitenkaan katkenut, varovasti vaan asteltiin sieltä romun keskeltä lavan eteen jatkamaan.”

Norssin lavan tämänkertainen kestävyys testataan konserteissa 25. ja 26.11. Saarikoski lupaa kiertueelle viime vuosia kantaaottavampia kappaleita ja tietenkin Semmareille tyypillistä tunnelmaa.

”Se näkyy, että meillä on hauskaa keskenämme.”

MARIANNA PENTTILÄ

Elinkeinorakenteen muu Piippolan vaarilta talon

Oletko aina elänyt siinä uskossa, että lastenlaulut edustavat kaikkea sitä, mikä on yhteiskunnassamme puhtainta ja viattominta? InSane otti asiakseen selvittää, mitä pörröisten pupusten ja piirileikkien taakse kätkeytyy. Totuus voi sattua.

JÄRKYTTÄVÄ HAVAINTO: MAANANTAI OLI ILOINEN PÄIVÄ

Nopealla vilkaisulla lastenlaulukirjat näyttävät pursuavan sinisiä silmiä ja nauravia suita, MUTTA duurisointujen takana on ovelasti piilossa perinteinen suomalainen mielenlaatu. Moni kakku päältä pirteä, vaan silkkaa pessimismia sisältä. Vai miltä kuulostaa: "Maanantaina mamma meni mansikoita ostamaan. Se päivä oli iloinen - vaan nyt se on jo eilinen." Niinpä.

Lauluista paistaa läpi suomalaisten aivoihin jo äidinmaidosta imeytynyt kummallinen yhdistelmä naapurikateutta, vahingoniloa ja anteeksi että olen olemassa -asennetta. Suomalainen tietää jo viiden vanhana, että pilli on soveliaista tehdä vain pajupuusta — ja sillä siten soitellaan illansuussa, ei muulloin. Kai ny. Ei parane prameilla, tai on kuin tati Monika: vähän hassu.

Tunteiden tunnistaminen ja eritoten niiden osoittaminen näyttää olevan suomalaisille suuri mysteeri. Katajainen kansa on niin tottunut synkkyteensä, että ilon pilkkahdus aiheuttaa hämmennystä: mikäs se

tuo tuntemus oli? Tästä kielii tapa, jolla lapsia opetetaan ilmaisemaan tunteitaan tutussa laululeikkissä: "Jos sul' lysti on *ja tiedät sen*, niin varmaan myöskin näytät sen."

NYT PUHUU PÄIVÄNSÄDE: "OLIMME LIIAN ERILAISET"

Lempi se vasta kinkkinen homma onkin, eikä onnettomasti päättyneitä rakkaustarinoita lastenlauluista puutu. Ehkä tunnetuin on päivänsäteen ja menninkäisen sydäntäsärkevä erotilitys, joka todistaa, etteivät vastakohtat aina täydennä toisiaan.

Saku Sammakon kohtalo ei surkeudessaan paljon päivänsäteelle ja mennikäiselle häviä: hän joutuu seuraamaan sivusta, kun sydämen valittu vaihtaa miestä kuin sukkiä. Hillevi Hiiri on kevytkenkäinen nainen, joka ei tyydy hänelle valittuun Matias Myyrään eikä sen paremmin myönnä kenen tahansa sammakon kosiskeluun, vaan juoksentele viuluun soittitelevan Hepokatti-Heikin perässä. Mutta voiko Hilleviä siitä syyttää — onhan muusikoissa sitä jotain...

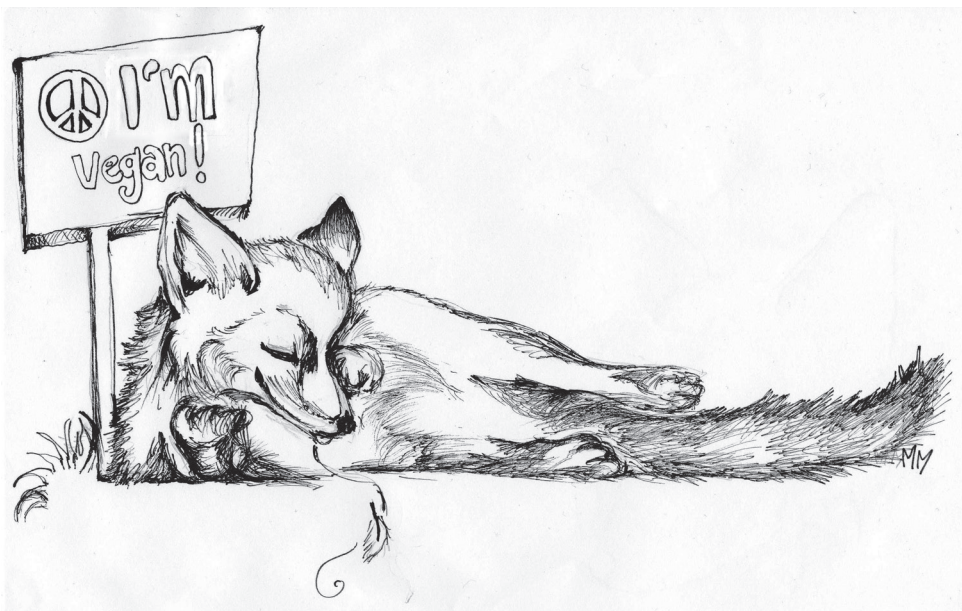
JUSSI PYLLYLLÄÄN MÄESSÄ — "EN OLLUTKAAN VALMIS MUS- TAAN RINTEESEEN"

Mistä suomalaiset sitten repivät iloa synkkään ja vastoinkäymisten täyttämään elämäänsä? Aivan, kaverin epäonnistumisesta.

Jänö-Jussin mäenlasku on kuin tarina pikkujouluista Riihivuoren mökkikylässä: otettuaan pari rohkaisevaa yksi porukasta päättää,

ettei se laskettelu niin vaikeaa voi olla. Pian lyödään jo vetoa, hurjapää vuokraa sukset ja suuntaa uhoten kukkulan pohjoispuolelle. Ruutulipun heilahtaessa tällä Ingemar Stenmarkilla menee kuitenkin pupu pöksyyn, ja pian kaverit hirtuu mäen päällä, kun kolauksen kokenut syöksylaskija kapuaa ylös keräillen matkan varrelta kunniansa rippeitä.

Ja kuka väitti, ettei Suomessa ole yhteiskuntaluokkia? On meillä: vaarit, joilla on oma saari, ja vaarit, joilla ei ole. Aijai niitä, joilla ei ole. Niillä on puutkin muita kuin honkia, ja ne puut ovat täynnä mitä lie pikkulinnun pesiä. Harakka sen olla pitää.

tos vei

MATTI JÄLLEEN OJASSA — ”EI OLISI PITÄNYT LUOTTAA PURUKUMIIN”

Elämä päiväkodeissa ja kouluissa ei sekään ole pelkkää auvoa. On siis luontevaa, että lastenlauluissakin käsitellään asioita, joita pienet palleroisemme kohtaavat päivittäin.

Katsotaan nyt vaikka pikku-Mattia. Hän on tyypillinen tapaturmaltis koululainen: aina kun tapahtuu, on varmaa, että Matti on siellä kasan alimmaisena. Hän on juuri se tohelo mutta kekseliäs pikkupoika, joka räkä poskella ja silmät loistaen lähestyy opettajanpöytää ja kirkkaalla äänellä ilmoittaa: ”Tää hajos — mutta kato ei se mitään!” Kyllä purukumi korjaa. Ja se on hyvä se, koska pian on kuitenkin jotain muuta palasina.

Vaikka lapset pohjimmitaan olisivatkin viattomia ja puhdassydämissä, oppivat he lastenlauluista ilkeyden alkeet. Ajattele nyt vaikka Putte-possun nimipäiviä: on pullakahvit ja tikkukaramellit ja kaikilla on niin mukavaa - paitsi niillä, jotka eivät päässeet mukaan.

Ehkä traagisin tapaus kaikista on kuitenkin Kolmen variksen tarina, jolla koulutaan lapsia kohtaamaan etenkin yläkouluissa vallitsevat kaverisuhteiden ja niiden väliaikaisuuden monimutkaiset säännöt. Jossain vaiheessa jäät kuitenkin yksin. Deal with it.

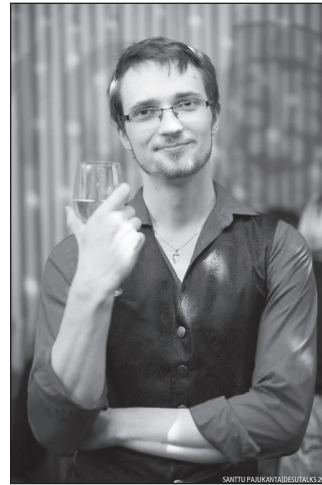
VERILÖYLY KANALASSA — KATSO KARMEAT KUVAT

Kaiken kaikkiaan suomalaiset tuntuvat nauttivan surullisista lopuista ja ankeista kohtaloista. Meillä on Piippolan vaari, jolla oli talo - mutta mitä sille tapahtui? Ehkä maaseudun hiljeneminen vei elinkeinon ja vaari myi lampaat sinne ja possut tänne ja muutti Helsinkiin betoni-lähiöön. Maassa istunut jänis sentään sai tohtorin tropeilla koipensa kuntoon — ja mukaansa kehotuksen varoa verenhimoista metsäkoiraa.

Kaikista merkittävintä on lopulta se, miten vaihkaa ja ovelasti tämä mieltymys pessimismiin siirretään seuraavalle sukupolvelle. Taaperona sitä vain laulaa hymysuin kaikkea mitä eteen tuodaan ja kuvittelee naiivisti, että mummon kanasia vaaniva kettu on varmaan kasvissyöjä ja ihan kiva kaveri. Siinä vaiheessa, kun ravintoketjun ja elämän realiteetit lapsosille selviävät, on jo liian myöhäistä. Aivopesu on saatu päätökseen.

RIIKKA RINTALA
LOTTA LEPPÄLÄ

Juhli, kansalainen!

MINULLA on tunnustus. En ole koskaan oikein oppinut juhlimaan juhlapäiviä. En syntymäpäiviä, en pyhiä, en kansallisia juhlapäiviä. Olen järjestänyt syntymäpäivät viimeksi muistaakseni 2009 ja nekin hetken mielijohteesta itse syntymäpäivänä, koska kaverit sattuiivat olemaan muutenkin koolla – taisi olla, että suunnittelivat YK:n euroviisuesitystä seinän takana, kun leivoin kakkua.

Kyllähän meillä toki kotonan juhliitaan esimerkiksi joulua. Kaikki pitää puunata, ruoan ja koristelun eteen pitää stressata vähintään kaksi viikkoa ennaksoon ja vielä aattoamuna kiillotetaan pyötähopeita tai vastaavia. Rentoutua saa ehkä joulurauhan julistuksen jälkeen, jos kaikki ruoat ovat jo siihen mennessä kunnossa. Minulle tämä ei oikein sovi, ja ehkä tämän vuoksi perhejoulu onkin minulle peikko.

JOS minut juhliin kutsutaan, tulen kyllä paikalle. Yleensä. Varmaan joku ystäväni, joka tätä lukee, hymähtää toteamukselle.

Jos minulle nimittäin lähettää kutsun juhliin, enkä välittömästi vastaa olevani tulossa – tai vaikka vastaisinkin – saattaa olla, että minua ei itse juhliissa nähdä. Juhliminen on toki ihan mukavaa, mutta erikseen juhliksi järjestetyt juhlat eivät minulle niin kovasti maistu.

En näe juhlinnassa juurikaan mieltä, kun se tehdään hirmuisella vaivalla erikseen. Toki joskus on kiva laittaa ykköset päälle ja nähdä vähän vaivaa tarjottavien, ulkonäön ja teeman eteen, mutta minua hämmentää ”kansallinen pakko” juhliä.

”Nyt on joulun rentouden vaikka henki menisi!”

”Itsenäisyyspäivä, lippu salakoon ja juhli sitä isänmaata, Suomi Finland Perkele!”

”Juhannus, mökki ja kännit on pakko!”

MIKSI näin? Minä juhlin mielelläni kavereiden kanssa, ja kaikki parhaat muistoni ovat juhlista, joihin ei liity juhlimispakotetta. Pidän ihmisistä, eikä minulla ole mitään juhliä vastaan, mutta juhlapäivänä juhlinta on aivan yhtä pakkopullaa kuin veroilmoituksen täyttäminen, jos sen tekee siksi, että ”nyt on juhlapäivä”.

Minä käytän kansalliset vaipaat downshiftaamiseen, ja juhlin silloin kun tuntuu siltä. Toisinaan tämä tarkoittaa, että torstaiaamuna töissä saattaa vähän väsyttää, mutta onneksi voin vetää vaikka jouluna sikeitä, kun ei ole pakko suorittaa.

TEPPO SUOMINEN

Onko juhlan illuusio juhlaa tärkeämpi?

”OKEI, oota, mä laitan vielä kiiltoon. Ota se kuva silleen, että Ralle ja Hemppakin näkyy, ja skumpat kans!”

Sitten päät kolautetaan samaan läjään, otetaan mutris-televa ummetusilme naamalle, kuohuviinilasit nenän alle – ja hymy, kuva ja varalta toinenkin, seuraava puhelin tilalle, ”mitentätoimii”, hymy, kuva, puhelin, jo hieman väsähtänyt hymy, kuva, puhelin. Lasit pöydälle, puhelimet kouraan ja haudanhiljaisuus. Ihan parhaat juhlat evö, näpynäpy!

Tai sitten on pöytä Figarosta, kynttilänvaloa, karitsan karretta ja pokkuroiva edeskäypä. Kallista on, piti lainata äidiltä rahaa, mutta on kyllä ihanaa! Niin ihanaa, että on syytä heti twiitata, fabata ja instata, että ”vihdoin ihan kahdestaan illallisella Figarossa!” Aivan, te kaksi ja 621 kaveriasi ja 45 seuraajaasi.

Mahtavaa, että jo ennen alkuruokien saapumista pöytä on ollut niin paljon laatuaikaa sen toisen kanssa, että on ihan sopiva aika päivittää vähän somea. Kun aiotaan olla 50 vuotta aviossa, yksi mykkä vartti sinne tai tänne ei haittaa. Eihän? Saanhan ottaa tuosta punaviinitaharasta kuvan? Entä kateenkorvasta? Älä nyt höpötä, kun yritän olla netissä hauska. Ärsyttää, kun ei voi keskittyä.

Edellä kuvatut tilanteet ovat ehkä hiukan liioiteltuja mutta pohjimmiltaan todellisia hetkiä,

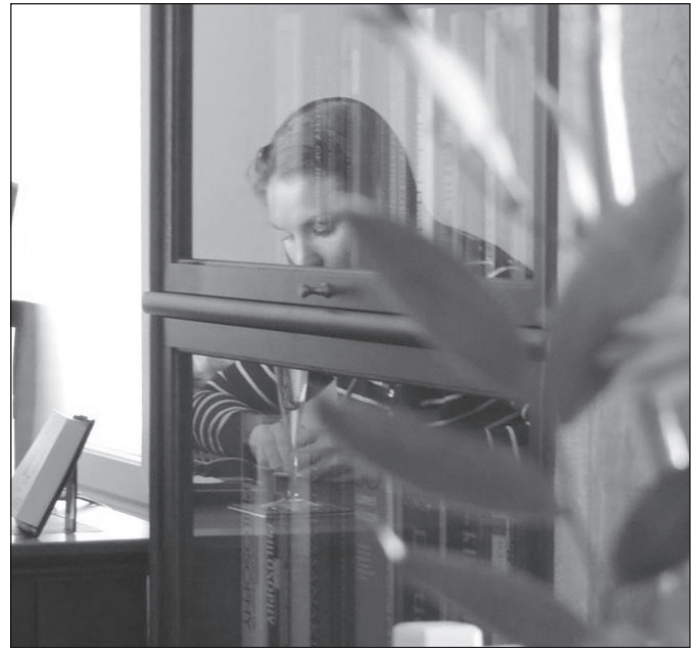
joita moni on saanut todistaa joko osallisena tai sivustaseuraajana. Selittäisipä joku nopeasti Eme-Riitalle, mikä on tämän nykyisen juhla-kulttuurin syvin olemus.

Lakkaavatko juhlat olemasta, jos niistä ei ole reaaliaikaista kuvamateriaalia ja nokkelaa sanailua eetterissä tunnin välein? Kenelle tarkalleen ottaen pitää todistaa, että on ihan parasta ja kivaa? Eikö subjektiivisen kokemuksen hauska pitäisi olla se tärkein? Mitä kahdestaan oloa on se, että toinen kytee puhelimen kanssa? Enemmän se kuulostaa yksin olemiselta – ainakin pöydän toisen puolen kannalta.

Elämyksien litittämisen kaksiosoitteiksi osaavat toki muutkin kuin paikalliset juhlijat. Oli suorastaan kamalaa katsoa Skotlannissa, kuinka eräs aasialainen perhe vietti lomaansa, jonka voisi ajatella tarkoittavan pohjimmiltaan juhlaa arjen keskellä.

Heille lomavietto oli tapa todistaa olemassaolonsa kuvien kautta: ensin otetaan kuvia jokaisesta perheenjäsenestä järjestelmäkameralla, sitten pienemmällä pokkarilla ja lopuksi vielä puhelimilla, kunnes tausta taas vaihtuu ja kamerakerros alkaa alusta.

En tiedä, mitä he vastaisivat, jos kysyisin, miltä Loch Ness tuoksui? Satoiko vai paistoiko? Tai mikä oli linnan raunion kiinnostavin huone? Tai näittekö

sen pienen kukan, joka kasvoi muurin halkeamasta?

Toisekseen, onko kukaan koskaan tarkastellut seuraavana päivänä kriittisin silmin myöhäisillan juhlovakuvia? Niistä on yleensä juhlavuus kaukana. Suttuiset, tähtäneet otokset muistuttavatkin laadultaan lähinnä ensimmäisiä 0.2 megapikselin kännykkäkameroita.

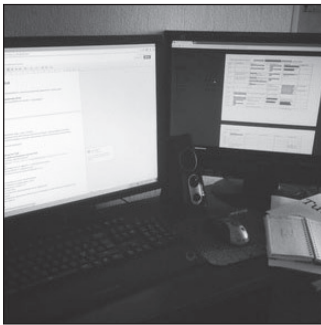
Kun kehdon laatuun yhdistetään kirkas valaistus, vahva meikki, sotakampaukset ja pahimmassa tapauksessa sotakuisen vessan kaakelit, näyttää siltä, että elegantin ravintolaillan sijaan kuvassa esiintyvä ryhmittymä on menossa bordelliin. Tai mikä pahempaa, tulossa sieltä.

Kuvien julkaisulla on myös toinen puoli, niiden katsominen: sosiaalisen median myötä tulemme usein katsotuiksi mutta

harvoin nähdyiksi. Pitäisi pysähtyä ja nähdä muut, rakkaat, ystävät ja kenties vieraatkin ihmiset. Ehkä kaikenlaisiin kekereihin tulisi ehtaa juhlan tuntua, jos väki keskittyisi hetkessä oloon ja suttuotosten suodattimia (tai poistoa) mietittäisiin vasta seuraavana päivänä.

Entäpä jos yrittäisikin saada kaikki kanssajuhlijat tykkäämään omista jutuistaan ihan livenä sen sijaan, että heittelee sokkona virtuaaliuistinta koko illan peukkujen toivossa? Siinä olisi ehtaa positiivisuushaastetta! Kun harmaja arki taas koittaa juhlain jälkeen, odotamassa voi olla monta uutta kaveripyynnöä, koska erotuit joukosta eduksesi. Miten? Olemalla läsnä.

Fyysikon hairahdus

SEURAAVA räpellys kertoo siitä, kuinka fysiikan opiskelija hairautui valitsemaltaan tieltä ja tuntuu siihen, mitä kirjallisuudella on tälle maailmalle annettavaa.

Tämä surullinen tapaus sattui viime tammikuussa, kun poloinen opiskelija ajatteli, että mitä jos kokeilisi vähän humanistisia kursseja. Empiirisellä luonteella varustettu miehen alku halusi tietää, onko juoruissa perää: että humanistit opiskelevat myyttisiä asioita, joita kylmä logiikka ei pysty ymmärtämään.

Vai olivatko kaikki kuulemani asiat vain kateellisten panettelua? Kateutta siitä, että toiset näkevät maailman eri tavalla.

FYSIIKAN tärkein työkalu kun on matematiikka, tuo jääkylmä koneisto, joka alistaa jokaisen luonnonilmiön kurimukseensa.

Matemaattinen logiikka, jossa asiat ovat tosia tahi epätoisia, ei välttämättä sovellu aivan kaikkiin asioihin. Tunteet eivät paina asioiden todistelussa mitenkään: olet joko väärässä tai oikeassa.

Emme kuitenkaan elä matemaattisen täydellisessä maailmassa. Maaemo on piilottanut poveensa lukuisia asioita, joita me emme ymmärrä vielä.

Kuitenkin on ihmisiä, jotka haluavat tietää miten maailma toimii. He kysyvät aina vain miksi. Tärkeintä on haastaa itseänsä ja yrittää tavoitella totuutta – sitä puhdasta ja kaunista.

Tietenkään emme tule varmaan koskaan ymmärtämään aivan kaikkea. Mitä enemmän tietoa karttuu, sitä pidempään pitää opiskella. Kun mies on totunut tällaiseen maailmaan, oli mukava nähdä mitä niin sanotusti toisella puolella jokea on.

ENSIMMÄINEN kirjallisuuden kurssini! Tällaisesta opiskelusta on aikaa. Muistan joskus lukiossa kyseisiä asioita opiskelleeni, ja on pakko myöntää, että en pitänyt niitä minään.

Olisivatko asiat kuitenkin toisin yliopistomaailmassa? Tykkään kyllä sinänsä todella paljon lukea kirjoja, mutta niiden analysointi on aina ollut yhtä tuskaa. Lukea osaan, kirjoittaa taas en.

Heti ensimmäisellä tunnilla kaveri istuutui viereeni ja kyseli ihmeessään, että mitä teen kyseisellä kurssilla. Kunhan katselen, vastasin. Kurssin kulku vaikutti aivan loogiselta, viikossa piti lukea yksi kirja ja sitten tunnilla piti keskustella asiasta. Kurssin aikana piti tehdä kaksi esseetä liittyen kurssilla luettui-

hin kirjoihin.

Sinänsä keskustelu ahdisti itseäni, fysiikassa on kun tottunut istumaan hiljaa nurkassa ja täällä joutui keskustelmaan toisten ihmisten kanssa. Kauheaa! Mihin sitä olikaan lähdetty.

Olin kuullut, että humanistiset runopojat tykkäävät litkiä viiniä, joten kävin ostamassa paljon punaviiniä. Periaattessa kirjaa oli kiva lukea punaviinin kera. Huomasin kuitenkin, että en tykkää punaviinistä ja sain siitä päänsäryn. Runopojat pettivät minut taas.

KUN ensimmäisen esseen aika tuli, olin innoissani. Kirja josta kirjoitin esseeni oli loistava, oikea mestariteos. Halusin nähdä kirjan sieluun, vaikka harmikseni luennoitsija tokaisikin, että jokainen näkee jokaisen kirjan eri tavalla. Piti vain keksiä järkevä syy, että miksi itse näki jonkin asian juuri tietyllä tavalla.

Tämä hieman hämmensi minua, sillä kylmän loogisessa maailmassa on vain yksi tapa miten asiat tapahtuvat. Kuitenkin kirjan analyysissä saattoi olla tuhansia oikeita tapoja käsitellä kirjaa. Tunsin olevani elossa. Vereni virtasi lämpöisenä, puna nousi kasvoilleni ja punaviini oli vaihtunut koskenkorvaan.

Loppujen lopuksi onnistuinkin aika hyvin. Opettaja kehaisi, että näin sen kuuluisan laatikon ulkopuolelle. Sinänsä tekstini oli hieman kömpelöä, kaukana sanojen sulosointuisesta harmoniasta. Pisin lause, jonka olin pitkään aikaan kirjoittanut kun oli: "Olkoon epsilon mielivaltainen

ja pienempi kuin nolla."

Toinen essee taas oli oikea via dolorosa. Syynä tähän oli lähinnä se, että muut lukemani kirjat olivat täyttä kuraa. Innostukseni häipyi.

Olin myös huomannut herveitä oireita itsessäni: olin ruvennut nauttimaan elämästäni. Silloin totesin, että tämä ei voi jatkua näin, ja palkkasin kaverini kirjoittamaan toisen esseeni.

TÄMÄ oli minun henkilökohtainen hairautumiseni pimeälle puolelle. Kirjallisuuden opiskelu ei ole minun juttuni. Sinänsä se on varmaan ihan mielenkiintoinen tieteen osa-alue, mutta ei sillä ihmiskuntaa eteenpäin viidä. Liian paljon sosiaalisia tilanteita ja melkein nautinnollistakin välillä.

Pimeä komero ja tietokone, mitä elämältä muuta voisi vaatia?

MYYTTINEN FYSIIKKO poikkeuksellisesti nimimerkillä

Vaippaan käärittyjä arvota ja läheispelkoinen kurkku

InSanen itse-tuntemuspalsta on jo useamman numeron ajan antanut pieniä ja hyödyllisiä vinkkejä fennistin arjen helpottamiseksi. Tällä kertaa haimme inspiraatiota kikkojen kruunaamattomalta kuninkaalta – Niksi-Pirkalta.

”Ravut ovat kalliita, joten tarjoa juhlissa esim 5 rapua per ruokailija alkuherkkuna esim paah-toleipien kera ja niiden jälkeen jokin muu ruoka pääruokana.”

”Säästä energiaa. Vessaan men-täessä, puitteiden salliessa jätä ovi auki niin, ettet tarvitse valo-ja.”

Kun syöt munkkia, sotkeeko siinä oleva sokeri aina kätesi? Ei hätää, laita munkki haarukan nokkaan, ei enää sotke!”

Möseporukan ihan itse testaama niksi: jos auto ei lähde liikkeelle käynnistettäessä, työnnä sitä!

”Jos kadotat korvakorun lattialle, laita sukka imurin päähän ja ryhdy imuroimaan. Koru taker-tuu sukkaan eikä sinun tarvitse ryömiä lattialla.”

”Jos mainoskatkot tuntuu tus-kallisen pitkiltä ja tylsiltä, niin olet varmaan huomannut että

monessa mainoksessa on tautamusiikkia, joten hyödynnä musiikit ja svengaile niiden tahdissa saat hyödyllistä tauko liikuntaa sohvalla istumisen lomassa.”

”Varsinkin henkilöillä joilla on huonot käsivoimat on hankala

avata kahvipaketit. Ennen avaamista tee terävällä esineellä pieni reikä kahvipaketin kylkeen jolloin sisään pääsee ilmaa. Kahvipaketista tulee silloin löysempi ja avaaminen on paljon helpompaa.”

”Kaikki vihannekset eivät viihdy yhdessä esim jos tomaatti ja kurkku ovat yhdessä niin kurkku rypistyy.”

”Remontti edessä? Irrota vanha tapetti varovasti pois seinistä. Näin saat hienoa lahjapaperia käytettäväksesi mm. lahjoihin ja laatikoiden päällystämiseen.”

”Rannalla uimaan mennessäsi kääri arvotavarasi vaippaan, niin että se näyttää käytetyltä. Tavarat pysyvät varmasti tallessa.”

”Kun joku ylitsepääsemättömän paha haju täytyy voittaa, vanha kunnan pyykkipoika auttaa. Enää se ei käy edes kipeää, kun etsit nenään laitettavan pyykki-

Tekstaripalsta

7.10. 13:23
Missä kaikki viinabi-leet ovat? Entä tupak-ka, viina ja villi-ihmi-set? Joutuuko tässä Osmaan asti odot-tamaan, että pääsee sekoilemaan?

29.10. 16:50
Ajatuksia seman-tiikan luentodiojen ääreltä: ”Mutta mä en ole hevonen!”

29.10. 18:44
ANTONYMIAN JA KOMPLENTAARISUUDEN RAJANKÄYNTIÄ: OLEN NAIMATOMAMPI KUIN SINÄ.

30.10. 19:30
Tekstaripalstan ohjeet on liian vaikeita ymmärtää.

29.10. 20:19
Larjavaara ei tiedä mistä puhuu (Larjavaara 2007: 231).

varoita

Kuinka saada Sane liikkeelle?

Tätä pohtivat kuumeisesti liikuntasektorin tytöt Jasmin ja Marianna

pojan varresta sopivan kohdan ja vähennät sen puristusvoimaa toisella pyykkipojalla. Hajut pysy poissa ilman kipuja, ja esimerkiksi lasten vaipan vaihtokin tuntuu kivalta.”

”Tyhjistä roll-on deodorantti purkista saat loistavan hieronta-laitteen. Tällä laitteella selän hieronta sujuu leikiten sekä lievittää lihasvaivoja tehokkaasti.”

”Kun kenkä hiertää jalan verille tai rakoille, laastari auttaa.”

”Muistitikku häviää herkästi ja sekös vasta harmittaa. Hyväksi keinoksi on osoittautunut tikun kiinnitys kodin/auton avainnippuun: avaimista tulee pidetty yleensä parempaa huolta ja jos sitten avaimet sattuu hukkaamaan häipyä tikun menetyksen aiheuttama harmi isompaan ongelmaan eli avainten menetyksen eikä tunnu missään.”

Koonnut: RIIKKA RINTALA

30.10 19:20
On uusi Insane
(järjetön) rakastan!
Jokainen, Onnea ~
<3
(Google Translaten
avulla selvitetty
viesti)

Nämä naiset tietävät, miten humanisti saadaan ulos kirjastosta.

Sanen liikuntavastaavien, Jasmin Palsan ja Marianna Karjalaisen, virallinen päämäärä on saada sanelaiset rohkaistua liikkumaan ja kokeilemaan uusia lajeja.

Käytännössä työ kuitenkin sisältää lopputulokseen nähden uuvuttavan määrän suunnittelua, järjestelyjä ja sähköpostien kirjoitusta.

Liikuntavastaavalta sektori vaatii energiaa, sinnikkyyttä ja joustamiskykyä, kun asiat eivät etenekään suunnitellusti. Huippu-urheilija ei tarvitse olla, vaan erilaisista liikuntamuodoista kiinnostunut sohvaperunakin voi vastaavuuden ottaa.

Pestillä on kummallekin lii-

kuntavastaavista lähtökohtaisesti välinearvoa. Jasmin halusi ennen kaikkea olla Sane-aktiivi.

— Liikuntasektori tuntui omimmalta. Sillä hetkellä, hän lisää.

Marianna taas haaveili lii-

kuntatutorin paikasta, minkä suhteen liikuntavastaavuus ei häntä kuitenkaan auttanut.

Molemmat kertovat liikuntavastaavuuden olevan usein turhauttavaa. Suurella vaivalla järjestettyihin tapahtumiin ilmestyy yksi tai kaksi vakikävijää, jos sitäkään. Sähköpostien tulevassa tapahtumien markkinointi on myös hankalaa. Liikuntavastaavat toivovatkin mahdollisuutta tehdä Facebook-päivityksiä Sanen nimissä.

Marianna ja Jasmin ovat kuitenkin onnistuneet kehittämään taktiikan, jolla edes kourallinen humanisteja saadaan kirjaston perukoilta liikkeelle:

– Annetaan niiden itse valita mitä tehdään.

Kaksikon vahvuuksia ovat myös toimiva yhteistyö ja erilaisten lajitaustojen tuoma monipuolisuus.

Ajoittaisesta turhautumisesta huolimatta liikuntavastaavat jaksavat järjestää tapahtumia ja houkuttella sanelaisia liikkeelle. Heidän saamansa kehu ja positiivinen palaute ovat siis enemmän kuin ansaittuja.

ANNA TUOMINEN

JASMIN PALSA

(4. VUOSIKURSSI)

Vahva jalkapallotausta, nykyään katsoo pelejä liveinä ja houkuttelee sanelaiset mukaansa. Lenkkeilee, ei liikuntatarraa. Joukkue / urheilija: FC Barcelona, Espanja, (Iives).

MARIANNA KARJALAINEN

(3. VUOSIKURSSI)

Puoliammattilainen heppatyttö, ryhmäliikunta, kuntosali, lenkkeily, tankotanssi, liikuntatarra. Joukkue / urheilija: Nina Fagerström, Kyra Kyrklund, (Kärpät).

Tämäkö Taidetta

Koonneet: Elina Kivelä
ja Riikka Rintala